

המחלקה לארכיטקטורה

ע"ש ג'ק ד' וויילר

ראש המחלקה: אדר' יובל יסקי

רכזת מנהלית: שרה כהן

מ"מ עוזרת רכזת מנהלית: נעמה תדהר

רכזת אקדמית: אדר' ליאת בריקס-אתגר

יועצת אקדמית: אדר' שירה שפרכר

רכז פרויקטים: אדר' גינת עידו

אחראי סדנאות/ אמרי פידלמן

אחראי תחזוקה/ נאדר אבו אלהווא

איש משק/ עלי עוויסאת/ אחמד זחאיקה

טלפון: 02-6253121

פקס: 02-6253122

arc2@bezalel.ac.il

abnraopk@post.bezalel.ac.il

אדר' אבנר אופק

erezella@post.bezalel.ac.il

אדר' ארז אלה

oreneldar@gmail.com

אדר' אורן אלדר

zbiaprt@post.bezalel.ac.il

פרופ' אדר' צבי אפרת

bodek@post.bezalel.ac.il

אדר' מוטי בודק

alonbnn@post.bezalel.ac.il

אדר' אלון בן-נון

aspbnzb@post.bezalel.ac.il

אסף בן-צבי

ioblbr@post.bezalel.ac.il

אדר' יובל בר

tmrbrgr@post.bezalel.ac.il

ד"ר תמר ברגר

LiatBriksA@post.bezalel.ac.il

אדר' ליאת בריקס אתגר

ihsagotm@post.bezalel.ac.il

אדר' יהושע גוטמן

rbkhgotm@post.bezalel.ac.il

אדר' רבקה גוטמן

erezgs@post.bezalel.ac.il

ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

srhgnzl@post.bezalel.ac.il

אדר' שרה גנזל

smoalgro@post.bezalel.ac.il

אדר' שמואל גרואג

rngros@post.bezalel.ac.il

אדר' רן גרוס

antdoda@post.bezalel.ac.il

ד"ר אדר' ענת דוד-ארטמן

mikalool@post.bezalel.ac.il	אדר' מיכאל וולמה ון דר מולן
krnoir@post.bezalel.ac.il	אדר' קרן ויינר
jonven@post.bezalel.ac.il	ד"ר יונתן ונטורה
VarshavskD@post.bezalel.ac.il	אדר' דבורה ורשבסקי
danhasson@post.bezalel.ac.il	דן חסון
Nilly@post.bezalel.ac.il	אדר' נילי-רננה חר"ג
<u>Tandrevold@post.bezalel.ac.il</u>	אדר' יאן טנדרוולד
iobliski@post.bezalel.ac.il	אדר' יובל יסקי
alisbloi2@post.bezalel.ac.il	לוי אלישבע
asplrmn@post.bezalel.ac.il	אדר' אסף לרמן
dnialmin@post.bezalel.ac.il	אדר' דניאל מינץ
ruthmeller@post.bezalel.ac.il	אינג' רות מלר
<u>nirmmon@post.bezalel.ac.il</u>	אדר' ניר ממון
<u>alizbmks@post.bezalel.ac.il</u>	אליזבטה מקסימוב
<u>valentina.nelin@gmail.com</u>	עו"ד אדר' ולנטינה נלין
matoon@post.bezalel.ac.il	אדר' מתן ספיר
snanabdl@post.bezalel.ac.il	אדר' סנאן עבדל קאדר
ipatpink@post.bezalel.ac.il	אדר' יפעת פינקלמן
BarakPelman@post.bezalel.ac.il	אדר' ברק פלמן
friedman@post.bezalel.ac.il	ד"ר אדר' אסף פרידמן
PertzovTam@post.bezalel.ac.il	אדר' תמר פרצוב
slomkavlr@post.bezalel.ac.il	שלום קוולר
kurzi@post.bezalel.ac.il	פרופ' אריה קורצווייל
iosiklii@post.bezalel.ac.il	ד"ר אדר' יוסי קליין
shmkslsi@post.bezalel.ac.il	אדר' שהם קסלסי
bazkroa@post.bezalel.ac.il	בעז קרוא
alkskrnz@post.bezalel.ac.il	אדר' אלכס קרנץ
sronrotb@post.bezalel.ac.il	אדר' שרון רוטברד
heli@post.bezalel.ac.il	אדר' הלי רחמימוב
aornsgib1@post.bezalel.ac.il	אדר' אורן שגיב
nuritagm@post.bezalel.ac.il	אדר' אגמון נורית
aorislom@post.bezalel.ac.il	אדר' אורי שלום
<u>shirasp@post.bezalel.ac.il</u>	אדר' שירה שפרכר

yonishaked@shaked-arch.com	אדר' יונתן שקד
tadmoro@post.bezalel.ac.il	אדר' אסנת תדמור
iginat@post.harvard.edu	אדר' עידו גינת
dhandel@bezalel.ac.il	אדר' דן הנדל
danielzarhy@gmail.com	אדר' דניאל זרחי
aperemen@gmail.com	אדר' אריאל פרמן
noappel@gmail.com	אדר' נעה אפל
ronensit@gmail.com	אדר' רונן סימנטוב

המחלקה לארכיטקטורה בבצלאל שואפת להיות רלוונטית. לשם כך, היא בונה את עצמה כמרכז אקדמי מוביל המקדם לימוד, מחקר יישומי, יצירה מקורית, דיון ביקורתי ומעורבות אקטיבית בתחומים של ארכיטקטורה, עיצוב אורבני וחיי עיר, תכנון סביבה ונוף, תרבות בנייה ודיוור.

המחלקה שואפת לפתח מבנה אקדמי אפקטיבי הנמדד לא רק ברמתו הסקולארית ובאיכות הפרויקטים המיוצרים בו, אלא גם במידת השפעתו על התרבות המקצועית ועל הדיון הציבורי בישראל. מחויבות ספציפית זו לתרבות ולפוליטיקה הישראלית הינה המקור לקשרי עבודה ושיח עם גורמים אקדמיים ומקצועיים מקבילים בעולם.

היעד הקונקרטי הראשון והשוטף של המחלקה הינו הכשרת אנשי מקצוע מיומנים ומעודכנים השולטים בכל האספקטים התיאורטיים, הטכנולוגיים והפרפורמטיביים של הדיסציפלינה הארכיטקטונית ויכולים בסיום לימודיהם להשתלב בכל סביבה מקצועית מתקדמת בארץ ובעולם.

יעד זה הינו תנאי מוקדם ובסיס הכרחי להגשמת מטרה שאפתנית יותר: הכשרת דור חדש וערני של ארכיטקטים/אינטלקטואלים - בוגרים בעלי השכלה הומניסטית רחבה, אנשי תרבות ואמנות מקוריים ויצרניים, אזרחים מעורבים בחיים הפוליטיים והחברתיים, מתכננים דעתניים השואפים להגדיר מחדש את תחומי הידע והאחריות של הארכיטקט בסביבה הגלובאלית המשתנה של המאה ה-21.

מערך הלימודים במחלקה לארכיטקטורה מכוון לתפישה אינטגרטיבית של תיאוריה ופרקטיקה ומקפיד על ביסוס התשתיות עליהן מונחת המחשבה והפעולה הארכיטקטונית. תשתיות אלו כוללות: היסטוריה ותיאוריה של רעיונות וחומרים, מדעי החברה והסביבה, שפות האמנות והעיצוב, מיומנויות רישום, שרטוט ובנייה, לימודי טכניקה וטכנולוגיה, ומעל לכל, תרגול בעיות תכנון ועיצוב בהקשרים ובממדים שונים.

בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה, המחלקה מקיימת מגוון רחב של פעילויות אקס-קוריקולריות הכוללות: הרצאות שבועיות של ארכיטקטים ויוצרים מתחומים אחרים, סדנאות וכיתות-אומן של ארכיטקטים ותיאורטיקנים אזרחים מחו"ל, פרויקטים משותפים עם אוניברסיטאות מקבילות בחו"ל, קורסים והשתלמויות בשיתוף עם גופים ציבוריים המתמחים בנושאי חברה וסביבה, תערוכות, כנסים וימי עיון ביוזמת מורי המחלקה והסטודנטים.

תכנית לימודים

לימודי ארכיטקטורה נמשכים חמש שנים. בכל שנה יש כ-30 שעות מגע שבועיות ועוד כמספר זה שעות עבודה בבית. מקצועות הלימוד מתחלקים ללימודי חובה, המייצגים את המחויבות הפדגוגית של המחלקה ואת גוף הידע הבסיסי הנדרש מהסטודנטים ולימודי בחירה המשקפים את ההרחבה האינטלקטואלית ואת אפשרויות ההתמחות בארכיטקטורה ובאורבניזם ובתחומי הידע המשיקים.

תכנית לימודי החובה המופיעה בשנתון מחייבת את הסטודנטים הלומדים בשנת תשע"ז בהתאם לשלב הלימוד בו הם נמצאים (שנה א', ב', ג', ד' או ה'). לימודי החובה עשויים להשתנות במהלך השנים. לכן סטודנט שהתחיל את לימודיו בשנת תשע"ז עשוי להידרש להשלים לימודי חובה במתכונת שונה מזו שנקבעה לשנים ב', ג', ד', ו-ה' בשנתון זה. במהלך חמשת השנים, על הסטודנט לצבור 150 נ"ז לתואר. מתוכן 120 נ"ז נלמדות במחלקה ו 30 נ"ז נלמדות במחלקה להיסטוריה ותיאוריה.

שנה א'

בשנת הלימודים הראשונה הסטודנט נחשף לתחומי ההתבוננות ולאמצעי הייצוג האדריכליים. הלימוד בשנה זו מתמקד בחקירה אנליטית והתנסותית של מושגים בסיסיים כגון: מורפולוגיה, סטרוקטורה, פרופורציה, קנה מידה, יחסי גוף וחלל ויחסי תנועה ומבט. הסטודנט רוכש ידע בשיטות מיפוי דו ותלת ממדי כגון: חתכים, תכניות, היטלים, אקסונומטריות, פרספקטיבות ומודלים של תופעות פיזיות ודפוסי קיום במרחב. בשנה זו הסטודנט נדרש ללמוד שיטות ייצוג אדריכליות קונבנציונאליות לצד פיתוח שיטות ייצוג אקספרימנטאליות כביטוי לתהליך יצירה אישי במרחב קונקרטי.

שנה ב'

בשנה זו הסטודנטים משכללים את יכולות הניתוח והפרשנות המרחבית תוך כדי גיוון משתני התכנון, ופיתוח דרכים לשילובם בתהליך היצירה האדריכלית. השעורים העיוניים בשנה זו חושפים את הסטודנטים לרעיונות מרכזיים באדריכלות ובהגות המאה ה-20, ושעורי העיצוב מחזקים את יכולות החקירה הטקטונית של רעיונות אלה דרך תרגילי ניתוח מבנים קאנוניים של האדריכלות המודרנית. שעורי ההנדסה והטכנולוגיה מכוונים לפיתוח הבנה אינטואיטיבית של מבנים כמערכת מרחבית של חומרים וטכנולוגיות, ושל תפקודה של מערכת זו תחת השפעתם של כוחות הנדסיים וסביבתיים. שעורי הסטודיו מתמקדים בסביבות מגורים, ובמסגרתם יבחנו האיכויות המרחביות והתפקודיות השונות המאפיינות את סביבות המגורים, וקשריהן למבנים חברתיים, אידיאולוגיות שונות וסוגיות סביבתיות. תוצאות הבחינה יובילו לפיתוח מודלים אלטרנטיביים לעיצוב סביבות אלה אשר בתהליך פיתוחם יושם דגש על אינטגרציה של יכולות ותובנות מחטיבות הידע השונות במחלקה.

שנה ג'

בשנת הלימודים השלישית הדגש הוא על התמקצעות, תכנון בניין והפקת מסמכי פרויקט מפורטים, ועל עומק מחשבתם של כל אלה. בשנה זו נדרש מהסטודנט להתמקד בסוגיות מבניות וטכנולוגיות של בנייה ואופני יצור, תוך בדיקה של הקשרם לנושאים חברתיים, תרבותיים ופוליטיים. בשנה זו נעשה מאמץ להבין את הפעולה האדריכלית במציאות קונקרטיה באמצעות קשירתה לתופעות רלוונטיות. בסוף שנה ג' הסטודנט נדרש להשלים תהליך מובנה של שלוש שנים שמתחיל בהתנסות אישית נרכשת, אופני המשגה ומיומנויות אלמנטריות בשנה א', נמשך בהתמודדות עם סוגיות צורניות, טקטוניות ועיוניות בשנה ב', ומסתיים בפעולה אדריכלית מודעת וממוקדת תוך רכישת הכלים הטכניים של המקצוע. בשנה ג' בוחר כל סטודנט סטודיו ראשי אחד בהיקף של 10 שעות שבועיות בכל סמסטר, בנוסף לקורסי החובה וסמינר עיוני אחד.

שנים ד'-ה'

בשנים ד' ו-ה' ניתנת לסטודנט האפשרות להתמקד בתחום מקצועי ו/או תמאטי עפ"י העדפותיו. בשנים אלו הסטודנט רשאי לבחור ביחידת לימוד אחת למשך ארבע סמסטרים, או לחילופין לנדוד בין יחידות הלימוד השונות כרצונו. יחידות הלימוד מציעות פרויקטים תמאטיים סמסטריאליים עפ"י תחומי ההתמחות שלהן, ובנוסף מאפשרות לסטודנטים בשנה ה' לעשות את פרויקט הגמר שלהם במסגרותיהם. סופו של תהליך זה בגיבושו של פרויקט גמר המציג תזה ממוקדת ומנומקת הנושאת חותם אישי. יחידות הלימוד משקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה ומייצגות אג'נדה פדגוגית של בחירה, התמחות והמשכיות. המחלקה מעודדת את מסלולי ההתמחות להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות המייצרות תכנים דיסקורסיביים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יוזמים פעילויות אקדמיות וחוף אקדמיות כגון: ימי עיון, כנסים, שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים ופרסומים מכוונים ומודפסים באופן אוטונומי. כל יחידת לימוד מציעה בנוסף לסטודיו גם קורסים עיוניים תומכים המהווים קורסי חובה לתלמידי היחידה.

יחידות הלימוד בשנים ד'-ה':

היחידה הפוסט תעשייתית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

74561-1 – אדר' דבורה ורשבסקי אדר' יפעת פינקלמן

שימור המורשת הבנויה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7457- אדר' שמואל גרואג, אדר' שירה שפרכר

מכניזם תכנוני

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7454- אדר' ארז אלה, אדר' עידו גינת, אדר' אסנת תדמור

סטודיו 24/7

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7468+7534-1 – אדר' דן הנדל, אדר' דניאל זרחי

אדריכלות אזרחית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7523 – אדר' ליאת אתגר – בריקס, אדר' ייטב בוהסיירה

ארכיטקטורה לימינאלית – לקראת ירושלים

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7540 – אדר' נילי חר"ג, אדר' עדי לוי-טראו

עיר שחורה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7544-7533 – אדר' שרון רוטברד אדר' דפנה לוי

חטיבות הלימודים

לאורך חמש שנות הלימודים במחלקה, נדרש הסטודנט לגופי ידע שונים, המחולקים לארבע חטיבות שונות:

חטיבת לימודי סטודיו- כמפורט לעיל בחלוקה לשנים.

חטיבת לימודים טכנולוגיים- המסלול הטכנולוגי הינו מסלול ורטיקאלי הבנוי כמערכת מובנית של קורסי חובה משנה א' עד שנה ד'. תחילתו של המסלול בהיכרות עם חומרי הבנייה ותהליכי הבנייה המקובלים. בשלב מתקדם יותר הסטודנט נדרש ליישם את הידע שרכש תוך חשיבה טכנולוגית אנליטית ולאחר מכן אינטגרטיבית. היישום נעשה תמיד כפרויקט התנסותי שבו הסטודנטים בוחנים את הידע התיאורטי שצברו. התקדמות הלימוד נתמכת במשך התהליך בהיכרות גוברת והולכת עם מושגים מעולם ההנדסה וניתוח אנליטי של פרויקטים אמיתיים בתהליך בנייה. הדגש במסלול זה הוא להעניק לסטודנט את היכולת להשתמש בסוגיות טכנולוגיות כמקור השראה ולרכוש מיומנויות פרקטיות בישומן של משימות טכנולוגיות.

חטיבת לימודים ויזואליים-

הלימודים הויזואליים הם לימודים תומכי סטודיו ומטרתם להכשיר ולהקנות ידע במדיות ובטכניקות ייצוג שונות. עיקר הלימודים מתקיימים בשנים א' ו-ב' בהן רוכשים הסטודנטים את הידע הנדרש על מנת לייצג את העבודה שלהם במגוון רחב של שיטות. הקורסים עוסקים בהקניית מיומנות בטכניקות של רישום, הבעה גרפית, בניית מודלים, עבודה בחומרים שונים, פיתוח יכולת אנליטית דרך ניתוח מבנים והכרת תוכנות שרטוט, מידול והדמיה דו ותלת ממדיות.

חטיבת לימודים עיוניים-

מסלול הלימודים העיוניים המחלקתי מהווה השלמה לתכנית המחלקה להיסטוריה ותיאוריה של בצלאל, ומובנה אל תוך תכנית הלימודים כמקשה אחת. מטרת הקורסים העיוניים, היא לתת תמיכה והשלמה להיצע הקורסים של היחידה ללימודים כלליים ולחזק דגשים הנוגעים באופן ספציפי לתכנית הלימודים המחלקתית. המחלקה רואה במסלול הלימודים העיוני ציר חשוב ומשמעותי במערך הלימודים המשקף את רצון המחלקה לבנות בסיס ידע מוסכם תוך הרחבת הדיון הארכיטקטוני ואת הצורך בהדגשת החשיבה האינטרדיסציפלינרית ובמגע עם נושאים תרבותיים משיקים. בנוסף, יחידות הלימוד בשנים ד'-ה' מקיימות מערכת קורסי תמיכה עיוניים הצמודים ללימודי הסטודיו.

פרויקט גמר

לצורך קבלת אישור להתחיל בפרויקט הגמר על הסטודנט לסיים את כל לימודי החובה. הפרויקט ייבחן על-ידי סגל ההוראה הרשאי לקבוע את ההחלטות הבאות:

1. הפרויקט עומד בדרישות המחלקה.
2. יש מקום לתיקונים והשלמות בפרויקט. לצורך כך יירשם הסטודנט לסמסטר מונחה נוסף.
3. הפרויקט אינו עומד בדרישות. על הסטודנט להירשם ולהתחיל בפרויקט גמר חדש בשנה"ל הבאה.

הוראות ונוהלי לימודים

ציוני סטודיו

0-59	נכשל
60-69	ממשיך על תנאי
70-95	עובר

תנאי מעבר משנה לשנה

מעבר משלב לימוד אחד לשני מותנה בעמידת הסטודנט בחובותיו בלימודים. סטודנט לא יעלה שנה במידה ולא סיים את כל חובות הלימודים. השלמת קורס חייבת להיעשות במועד אשר נקבע על-ידי מנחי הקורס. כישלון בקורס חובה אינו מאפשר מעבר לקורס מתקדם יותר ויש להשלימו בשנת הלימודים הקרובה בה נלמד הקורס. אם שונה הקורס הנדון בשנת הלימודים הקרובה - חייב הסטודנט ללמוד את הקורס במתכונתו החדשה. כישלון בקורס בחירה אינו מחייב חזרה על אותו הקורס וניתן לקחת קורס אחר במקומו. לא יורשה מעבר לשנה ד' לפני השלמת כל הקורסים בחטיבת הקורסים הטכנולוגיים לשנים א'-ג. לא יורשה מעבר לשנה ה' אלא לאחר השלמת כל חובות הקורסים משנים קודמות.

הממוצע המשוקלל השנתי המינימאלי בכל פעילויות הסטודיו הוא 70. סטודנט שלא עמד בתנאי זה, תחליט ועדת ההוראה לגבי המשך לימודיו: שינוי מתכונת או הפסקת לימודים. סטודנט שנכשל בסטודיו יאלץ לחזור על הסטודיו בו נכשל בשנה לאחר מכן. סטודנט שלא עמד בממוצע 70 בשנים א' או ב' בשל כך שציוניו בשני הסמסטרים היו ציונים על תנאי (69-60) יופסקו לימודיו לאלתר. סטודנט בשנים א' ו-ב' שנכשל בסטודיו, לימודי הסטודיו שלו ייקטעו והוא יידרש לחזור על אותו סטודיו לפני שיוכל לקחת סטודיו מתקדם יותר. היה ונכשל שוב באותו סטודיו בו נכשל בעבר, יופסקו לימודיו לאלתר.

סטודנטים שנה א' ישתתפו במבחן במתמטיקה, שיערך ב- 12/5/17 יום ו'. ציון עובר במבחן זה הינו תנאי להשתתפות בקורסי הנדסת מבנים בשנה ב'. סטודנט שלא יבחן או שנכשל במבחן יידרש להשתתף בסדנת הקיץ שתתקיים בין התאריכים 10-15/9/17 (יתכנו שינויים בתאריכים) ולהשתתף בבחינה בסוף הסדנה, ביום שישי 15/9/17. ללא קבלת ציון עובר לא יוכל הסטודנט להירשם לקורסי הנדסת מבנים בשנה ב'.

סטודנטים שנה ב' - במהלך סמסטר ב' יתקיים תהליך הערכה פרטני של הסטודנטים. בסמסטר ב' יערך תרגיל מעשי, ניתוח מבנים, הבוחן את מיומנויות היסוד הנדרשות בשלב זה של הלימודים (ב- 27/4/17). סטודנט שלא יעבור את המבחן יידרש להשתתף בסדנת קיץ ולסיים אותה בהצלחה, על מנת להמשיך את לימודיו במחלקה. (סדנת הקיץ תתקיים בין התאריכים 23/7-4/8/17).

בסיום שנה ב' יתבקשו הסטודנטים להגיש תיק עבודות המציג את הפרויקטים שלהם בשנים א'-ב' (ב- 23/7/17, יתכנו שינויים בתאריכי תרגיל המעבר) וועדה אקדמית תבחן את תיקי העבודות ותדון בהישגיו הלימודיים של הסטודנט על בסיס תיק העבודות, הערכות מורי הסטודיו בשנים א'-ב' וגיליון הציונים שלו. תוצאות תהליך ההערכה תועברנה לוועדת ההוראה המחלקתית. בהתאם לתוצאות אלו יוכלו הוועדה להחליט:

1. הסטודנט אינו עומד בדרישות האקדמיות ויש להפסיק את לימודיו.
2. הסטודנט נדרש לחזור על שנת הלימוד כולה ו/או על סטודיו מסוים.
3. הסטודנט עובר לשנה ג' על תנאי.
4. הסטודנט עובר לשנה ג'.

הגשת עבודות

1. איחור של עד שבועיים בהגשת עבודה יגרור הפחתת 10 נקודות מהציון. לא ניתן יהיה להגיש עבודה באיחור מעל לשבועיים אלא באישור מיוחד של ועדת ההוראה. לא ניתן לפנות למרצה בבקשות להגשות באיחור, אלא דרך מזכירות המחלקה בלבד.
2. השלמת חובות בקורס/סטודיו (שלא הושלמו מסיבות כגון מילואים או מחלה) תאושר לאחר הגשת מכתב לוועדת ההוראה. בקשה זו חייבת לכלול המלצת המרצה האחראי על הקורס/סטודיו, ויש להגישה מיד עם שובו של הסטודנט ללימודים.
3. הגשת סמינרים תיעשה עד 3 חודשים מיום סיום הסמסטר.

סדנאות המחלקה

1. לרשות הסטודנטים קיימות במחלקה לארכיטקטורה שתי סדנאות: סדנת עבודה וסדנה דיגיטאלית.
2. לפני תחילת שנה"ל מתקיימות הדרכות לעבודה בסדנה, וכמו כן הדרכת בטיחות. סטודנט אשר לא עבר סדנת הדרכה לא יוכל להשתמש בסדנאות המחלקה. כלי עבודה שאינם נלמדו או מוכר מחייב את הסטודנט לפני תחילת השימוש בו לקבל הדרכה מאחראי הסדנה.
3. חובה להישמע להוראות האחראי בסדנה. סטודנט המפר הוראות, פועל מתוך זלזול בציוד, או אינו שומר על כללי בטיחות - רשאי האחראי להשעותו מעבודה בסדנה עד לתקופה של שבועיים. השעיה מעבר לשבועיים או עונש אחר יובאו על-ידי האחראי לביורר בוועדת משמעת מחלקתית. סטודנט שגרם לנזק בסדנה מתוך רשלנות יישא בהוצאות הכספיות הנובעות ממעשהו, וזאת בנוסף להחלטות ועדת המשמעת המחלקתית לגביו.
4. אין לבצע בסדנאות עבודות שאינן קשורות ללימודים. סדנאות המחלקה יעמדו לרשות הסטודנטים במהלך כל שנת הלימודים.
5. הוראות אלה מתייחסות גם לסטודנטים שלומדים במחלקות אחרות. סטודנטים ממחלקות אחרות יתאמו הגעתם מראש עם אחראי הסדנה ויעבדו באישורו ובפיקוחו בלבד.
6. יש להישמע להנחיות בנוגע לחומרים מסוכנים / אסורים לשימוש.

דמי סדנאות

דמי שימוש בסדנה הדיגיטאלית יחושבו לפי זמן השימוש. גובה התשלום לסטודנט ייקבע בתחילת שנת הלימודים, על ידי הנהלת בצלאל. התשלום נועד לכיסוי עלויות בלאי ותיקוני תוכנה. לאחר ביצוע העבודה, הסטודנט ישלם הסכום על פי שווי זמן העבודה וימציא עותק הקבלה לאחראי על הסדנה. סטודנטים רשאים לבצע עבודותיהם בלשכות שירות ובתי דפוס פרטיים וחיצוניים, בתנאים המקובלים אצלם. חישוב סכומי התשלום עבור שימוש בציוד המצוי בסדנאות המחלקה נקבע במטרה לכסות עלויות שימוש ואחזקה בלבד. הציוד נרכש למען הסטודנטים ונועד לרווחתם. הסכומים הנגבים במחלקה מהסטודנטים עבור ביצוע עבודות למיניהן, נמוכים משמעותית מהמחירים הנגבים בסדנאות חיצוניות.

מזכירות המחלקה

מועדי קבלת סטודנטים במזכירות המחלקה ושעות המענה הטלפוני יפורסמו על דלת המזכירות. ניתן לשלוח שאלות, בקשות, הודעות ועדכונים בדוא"ל: arc2@bezalel.ac.il. באחריות הסטודנט לעקוב באופן שוטף אחר הודעות המזכירות בלוח המודעות ובאימייל. על הסטודנטים לעדכן באורביט שינויים הנוגעים לפרטי ההתקשרות האישי שלהם. כל אישור הנדרש במהלך שנות הלימוד יש לבקש מהמרכז לפניו הסטודנט. (אישור לימודים/שכר לימוד/גיליון ציונים וכד')

שנה א'

מרכז: דן חסון

סטודיו חובה

סטודיו מבוא א' - תאריך הגשת סטודיו: 5-6/2/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך)

סמסטר א'

מפגשי הנחייה בסטודיו: ימי שני 09:00-12:00 ימי חמישי 15:00-18:00

מפגשי תרגול: ימי שני 12:00-13:30 ימי חמישי 18:00-19:30

מפגשי סדנאות: ימי שני 14:00-19:00

סמסטר א', 6 נ"ז, 14 ש"ש

הסטודיו יחולק ל: הנחיות, תרגול וסדנאות

7100 – דן חסון, אדר' קרן ויינר, אדר' מיכאל וולמה, אדר' יובל יסקי, אדר' רונן סימן-טוב, אדר' אורן שגיב, אדר' שהם קסלסי.

מטרתו של הסמסטר הראשון לאפשר כניסה אישית של הסטודנט/ית אל עולם המחשבה והמעשה של הארכיטקט. לאורך הסמסטר נפתח היכרות עם השפה הארכיטקטונית, שפה המורכבת משני אספקטים הכרוכים זה בזה: שיח מושגי מחד וגילום חומרי של רעיונות מאידך. הסמסטר יכלול סדרה של תרגילים העוסקים ביחסי חלל/זמן ותרבות כאשר הציר המקשר יהיה הגוף האנושי - תנועתו ופעולתו במרחב. בחלקו הראשון של הסמסטר יתבקשו הסטודנטים להתבונן על סביבתם המיידית ולפתח כלי עבודה יצירתיים המאפשרים ייצוג, ניתוח ובחינה מחדש של סביבה זו. כלים אלה ישמשו, בחלקו השני של הסמסטר, לפרשנות פרוגרמטית ולכינונה של פעולה טרנספורמטיבית על המרחב אותו חקר כל סטודנט.

עבודת הסטודיו מורכבת ממפגשים בעלי אופי למודי ותכני שונה – מפגשי הנחיה עם מנחי הסטודיו ועוזרי ההוראה בהם תיעשה עיקר עבודת הלימוד האינטגרטיבי ובהם יפתחו הסטודנטים את התרגילים האישיים שלהם. מפגשי תרגול עם עוזרי ההוראה בהם עיקר העיסוק יהיה על הנחלת הידע הדיסציפלינארי וטכניקות העבודה השגורות וסדנאות העשרה בהן הדגש יהיה על הקניית כלי ביטוי מגוונים מדיסציפלינות שונות. שיטת הלימוד תהיה בהנחיות אישיות, הרצאות והדגמות, תרגילים מעשיים והגשות בהן מתקיים דיון ביקורתי סביב עבודת הסטודנטים.

סטודיו מבוא ב' - תאריך הגשת סטודיו : 25-26/6/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך)

סמסטר ב'

מפגשי הנחייה בסטודיו : ימי שני 09:00-13:00 ימי חמישי 15:00-19:00

מפגשי תרגול : ימי חמישי 10:00-13:00

סמסטר ב', 6 נ"ז, 11.5 ש"ש

דרישות קדם: ציון 60 ומעלה בסטודיו מבוא א'.

7102- דן חסון, אדר' קרן ויינר, אדר' אלישבע לוי, אדר' אורי שלום, אדר' סיימון קרנץ, אדר' עליאל קיי.

בסמסטר זה נמשיך לפתח דיון על משמעות הגדרת המקום, המאפשר קיום אנושי. בהמשך ליכולת הגדרת זהות במרחב, יתבצע מעבר מהסביבה המידית האישית לרקמה העירונית. מהלך זה יחייב דיון בפורמט הארכיטקטוני, ברקמה העירונית וביחסי הגומלין ביניהם. תרגיל הסיום יחייב פעולה תכנונית היוצרת מרחב בעל זהות מבנית ותרבותית ברורה.

עבודת הסטודיו מורכבת ממפגשים בעלי אופי למודי ותכני שונה – מפגשי הנחיה עם מנחי הסטודיו ועוזרי ההוראה בהם תיעשה עיקר עבודת הלימוד האינטגרטיבי ובהם יפתחו הסטודנטים את התרגילים האישיים שלהם. מפגשי תרגול עם עוזרי ההוראה בהם עיקר העיסוק יהיה על הנחלת הידע הדיסציפלינארי וטכניקות העבודה השגורות. שיטת הלימוד תהיה בהנחיות אישיות, הרצאות והדגמות, תרגילים מעשיים והגשות בהן מתקיים דיון ביקורתי סביב עבודת הסטודנטים.

קורסי חובה

עיצוב בסיסי 1: התבוננות יוצרת בפרדיגמות אדריכליות (חובה)

סמסטר א', 3 נ"ז, 3 ש"ש

7103- אדר' הלי רחמימוב, אדר' דניאל מינץ (שתי קבוצות)

בקורס זה הסטודנטים יבצעו התערבות במבנים ואתרים היסטוריים קנוניים. ערכו האדריכלי של המבנה ומיקומו הגיאוגרפי של האתר יקבעו את אופן ואופי ההתערבות. הסטודנטים יפתחו באמצעות מספר פרוצדורות בדו ובתלת מימד פרשנות אנאליטית ויצירתית למבנה שבחרו ולשפה האדריכלית שהוא מייצג.

הקורס יציע כלים מתודולוגיים הנדרשים לביצוע התערבות. פעולה זו תפתח דיון מושגי וטקטוני אודות היחסים שבין אובייקט-נפח לבין חלל-מרחב ומסה-אור. מטרת הקורס היא לפתוח בפני הסטודנטים דרכים פרקטיות להבעה וניתוח של מבנים פרדיגמטיים באמצעות פרשנות תיאורטית של מודלים אדריכליים.

עיצוב בסיסי 2: יסודות השפה האדריכלית- תרגום מבניין למודל

סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס עיצוב בסיסי 1

7131- אדר' הלי רחמימוב, אדר' דניאל מינץ (שתי קבוצות)

קורס זה הינו המשך ללימוד היסודות להתבוננות שנרכשו בסמסטר א'. במהלך סמסטר זה יוצגו הקשרים שבין מבנה, סביבה, טכנולוגיה והקשר תרבותי. הסטודנטים יצרו מודלים של מבנים קונקרטיים נבחרים, זאת על ידי ניתוח והבנת המבנים, הפשטה, פירוק ובנייה מחודשת של המבנה. פיתוח אמצעים לחשיבה פרשנית וביקורתית יעניקו לסטודנט את הכלים ללימוד המבנים ולפיתוח תגובה יוצרת באמצעותם.

חשיבה גרפית

שנתי, 3 נ"ז, 3 ש"ש מפגש לסירוגין כל שבועיים.

7203- פרופ' אריה קורצווייל (שתי קבוצות, מפגש)

הקורס מפתח את הראיה התלת ממדית ונותן אפשרויות להמחשת רעיונות ויזואליים דו ותלת ממדיים באמצעות שפת ההנדסה. כמו כן מקנה הקורס גישה הנדסית לארכיטקטים. הקורס משמש כמבוא להבנת הלוגיקה המתמטית בהפעלת תוכנות תלת ממדיות. הנושאים הנלמדים: תורת ההיטלים- אקסונומטריה- איזומטריה- אובליק- הנדסת המישור- תורת ההיטלים- חתכים תלת ממדיים.

רישום

שנתי, 2 נ"ז, 3 ש"ש

7900 – אבי סיטון, אסף בן צבי, אליזבטה מקסימוב, שלום קוולר (ארבע קבוצות)
בשיעור ילמדו מרכיבים ביסודות הרישום, פיתוח מיומנויות טכניות, שכלול הקואורדינציה בין חוש הראייה, הרגש והמרכיב המוטורי. תהליך הלימוד בכיתה ובבית ילווה בתרגילים שונים לפתוח מרחב אפשרויות.

טכניקה וטכנולוגיה 1+2: מבוא לטכניקה וטכנולוגיה: מעקב בניין

סמסטר ב', 2 נ"ז, 3 ש"ש

7130- אדר' מוטי בודק (שתי קבוצות)

הקורס מהווה מבוא להבנת הבניין, הטכניקות לייצוגו והטכנולוגיות המשמשות לייצורו תוך ניתוח, מחקר והפשטה ורכישת מיומנות וכלים גראפיים ליצירה- עיצוב-תכנון-יצור. כמו כן ישמש הקורס כמבוא למערכת השרטוט הטכני כאמצעי לתקשורת מוסכמת בתהליכי הבניה.

מבוא לתיאוריות בארכיטקטורה

סמסטר א' // סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

7421-ד"ר אדר' ענת דוד- ארטמן (שתי קבוצות)

הקורס יתמקד ביחסים שבין יופי למשמעות. בתקופות שונות ואצל תיאורטיקנים שונים זכו היופי והמשמעות להמשגות שונות והיחסים ביניהם היו שונים. תיאורטיקנים מסוימים נתנו ליופי ולמשמעות תפקידים מקבילים אך בלתי תלויים, אחרים ראו את המשמעות כסיבת היופי ואחרים את היופי כנושא המשמעות והיו שראו ניגוד בין השניים. בכל מקרה אין היחסים בין היופי למשמעות פשוטים וכמעט בכל תיאוריה אפשר למצוא קשרים שונים בין השניים. את הנושא המרכזי ילווה הרעיון של חיפוש הצדקה לצורה (מקור הסמכות). בתקופות שונות ואצל תיאורטיקנים שונים ההצדקות היו שונות: גוף האדם, האל, התרבות, הלאום, ההיסטוריה, הפונקציה, החיסכון וכו'.

שנה ב'

מרכז: אדר' ברק פלמן

סטודיו חובה-

סמסטר א', סטודיו מבוא ג', סביבות מגורים: הבית, הדירה והבניין (חובה)

תאריך הגשת סטודיו: 8-9/2/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך)

סמסטר א'

מפגשי הנחייה בסטודיו: ימי שני 09:00-13:00 ימי חמישי 15:00-18:00

מפגשי תרגול: ימי שני 13:00-17:00 (שתי קבוצות, במקביל לקורס אוטוקד) ימי חמישי 18:00-

19:30

(חובה) סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשיעורי סטודיו בשנה א' (סטודיו מבוא א' וסטודיו מבוא ב')

7104 – אדר' ברק פלמן, אדר' שרה גנזל, אדר' רן גרוס, אדר' אבנר אופק, אדר' דניאל מינץ, אדר' מתן ספיר, אדר' דליה נחמן-פרחי, אדר' שירה נוי

במרכז של סמסטר א' עומד מושג ה'בית' והחקירה הביקורתית של משמעויותיו השונות. דרך סדרה של תרגילים ממוקדים, יעסקו הסטודנטים בניתוח מקרי בוחן מוכרים לאורך של פריזמות שונות: מודלים אדריכליים היסטוריים אשר התפתחו מאידיאולוגיות אוניברסליות מצד אחד, ומצבים מקומיים ויחודיים במישור חברתי, סביבתי, כלכלי ופוליטי מצד שני: בית כמחסה מכוחות הטבע, כמקלט, כביטוי של מעמד חברתי, וכמרחב המבסס תא משפחתי, מאפשר ביטוי ומימוש עצמי, ומבטא רעיונות חברתיים, זהות טריטוריאלית וכדומה. הדיון במהלך הסמסטר יערך בעזרת כלים אדריכליים בהם ישתמשו הסטודנטים לצורך תרגום רעיונות לכדי מערכות יחסים מרחביות. מערכות אלה יוגדרו הן בתכונותיהם הפיזיות של המרחבים המתוכננים (על-ידי עיצוב מעטפות, מחיצות, מערכות תנועה ושהייה ותשתיות המבנה) והן בארגון השימוש בהם (אופי הפעולות המתאפשרות בהם, והזמן בו הן מתאפשרות). כפועל

יוצא, יגבשו הסטודנטים מודלים אישיים המציעים אופני חשיבה חדשים לסביבות חיים מעודכנות, המגיבים לתמורות חברתיות, טכנולוגיות וכלכליות בהקשר המקומי והגלובאלי.

סמסטר ב' :סטודיו מבוא ד', סביבות מגורים : לגור בעיר (חובה)

תאריך הגשת סטודיו : 28-29/6/17(המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך)

סמסטר ב'

מפגשי הנחייה בסטודיו : ימי שני 09: 00-13: 00 ימי חמישי 15: 00-18: 00

מפגשי תרגול : ימי שני 13: 00-16: 00, ימי חמישי 18: 00-19: 30

(חובה) סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש . דרישות קדם : ציון 60 ומעלה בסטודיו מבוא ג'.

7125 – אדרי ברק פלמן, אדרי שרה גנזל, אדרי רן גרוס אדרי אבנר אופק, אדרי נתנאל אלפסי, אדרי מיכאל וולמה, אדרי יובל יסקי, אדר נועה אפל

בסמסטר ב' העיסוק במושג ה'בית' מתרחב אל עבר בחינה של סביבת המגורים העירונית. יועלו שאלות הנוגעות לאיכויות המרחב העירוני ולדרך בה הן באות לידי ביטוי בדפוסי השימוש ובחזותם של מרחבים אלה. שאלות אלה יובילו לעיסוק בסוגיות הקשורות לאיכות המגורים העירונית בכלל, ולעירוב שימושים ברקמה עירונית צפופה בפרט. במסגרת הסטודיו יתנסה הסטודנט בתהליך מובנה של איסוף, עיבוד, ניתוח וייצוג נתונים כמותיים ואיכותיים של אתר נתון ככלי מקדים לנקיטת עמדה תכנונית. עמדה זו יפתח הסטודנט תוך שיכלול והגדלת ארגון הכלים האדריכלי ועולם המושגים הדיסציפלינרלי, ויביאה לידי ביטוי בפרויקט קונקרטי המציע אלטרנטיבה תכנונית איכותית למרחב נתון. סמסטר זה מהווה סיכום לידיע, לכישורים ולכלים שרכש הסטודנט בשנתיים הראשונות בתהליך הכשרתו במחלקה

עיצוב בסיסי 3 :

חוזק- שימוש- יופי

סמסטר א' / 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם : ציון עובר בקורסים עיצוב בסיסי 1, עיצוב בסיסי 2

7134- אדרי יאן טנדרוולד (שתי קבוצות)

הקורס מאפשר הכרות עם התכנים הטקטוניים של ארכיטקטורה. סידרת הרצאות משרטטת את ההיבטים השונים של הקשר שבין הרעיונות המופשטים לחוויה הבלתי אמצעית במרחב הארכיטקטוני. הסטודנטים מפנימים את הסוגיות והתכנים תוך מהלך של שרטוט מפורמט אשר בא לאפיין את הסדר הטקטוני במבנים פרדיגמאטיים של האדריכלות המודרנית. ההרצאות והשרטוט יאפשרו בניית סידרת מודלים אשר ימחישו את הקשר בין התיאוריה לפרקטיקה בארכיטקטורה ויבחנו את התפתחות הצורה בארכיטקטורה כביטוי פואטי של קונסטרוקציה ובנייה.

הנדסת בניין 1:

מבוא לתכנון הנדסי

סמסטר א', 2 נ"ז, 2 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר במבחן מיון במתמטיקה שייערך במהלך שנה א' או לחילופין השתתפות

בסדנת קיץ במתמטיקה וקבלת ציון עובר.

7300 - אינג' רות מלר (שתי קבוצות)

הקורס בא לשלב בין הבנה אינטואיטיבית ויכולת ניתוח אנליטית של מערך הכוחות המבני בבניין. בקורס ילמדו מושגי היסוד הקשורים בעבודת המהנדס כגון זרימת עומסים, תנאי שיווי משקל, מהלכי גזירה ומומנטים ויכולת העברה מתכנון אדריכלי לסכימה הנדסית, כל אלו ילמדו תוך כדי הסתכלות וניתוח הנדסי של פרויקטים אדריכליים, מתוך מטרה לקשור בין עיצוב הבניין לבין היתכנותו הפיזית.

הנדסת בניין 2:

פיתוח התכנון ההנדסי

סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס הנדסת בניין 1

7144 - אינג' רות מלר (שתי קבוצות)

הקורס מהווה המשך ישיר לקורס הקודם לו. בנוסף, ילמדו מושגים חדשים כגון מומנט אינרציה, שקיעה וקריסה. בנוסף יושם דגש על יכולת הבנת תהליכי התכנון בהם משתתפים האדריכל והמהנדס ושיתוף הפעולה הנדרש מהם. ילמדו מבנים מסוגים שונים תוך כדי ניתוח העקרונות ההנדסיים של המבנה הבאים לשרת את הרעיון העיצובי.

טכניקה וטכנולוגיה 3:

פיתוח הפתרון המבני

סמסטר א', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1,2

7133-אדר' נורית אגמון אדר' דנה סגל (שתי קבוצות)

מטרת הקורס היא מתן כלים להבנה אינטואיטיבית של מבנה וראייתו כמערכת כוחות וחומרים אינטגרלית, סינרגית. הקורס יעסוק בניתוח של אובייקטים ומבנים ובהבנת החומרים ושיטות הייצוב הבסיסיות ע"י פעולה של אנליזה וסינתזה. הרחבת היכולת האנליטית וההבנה למימוש פיזי של המבנה תבוצע ע"י בניית מודלים וביצוע רישומים ושרטוטים הנובעים מהמודלים בעת בחינת המודלים ייבחנו מושג יסוד של יציבות המבנה, תכונות החומרים, הכוחות במבנה, תכנות מרכיבי מבנה כגון קורות, קשתות, עמודים, קמרונות ומשטחים. יתקיים דיון על הקשר בין חומרי וטכנולוגיות המבנה לבין עיצובו והיתכנותו הפיזית ומימוש כאובייקט שלם.

מסגרת הקורס יבחן הקשר מושג היופי כמרכיב בתכנון אובייקט ומבנה ואיך מושג כזה מקבל ביטוי במסגרת בחינת הסטרוקטורה, החומרים והחיבור בין כל הכוחות לאובייקט שלם ואינטגרלי.

טכניקה וטכנולוגיה 4:

פיתוח המעטפת הארכיטקטונית

סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1,2,3

7311- אדר' נורית אגמון אדר' דנה סגל (שתי קבוצות)

מטרת הקורס היא מתן כלים להבנה אינטואיטיבית של המרכיבים המעורבים ביצירת מרחב שכולל סטרוקטורה, מעטפת וחלל פנימי. אם בסמסטר הראשון הסטודנטים עסקו במבנה כאובייקט שצופים בו מבחוץ, הרי שהסמסטר השני הם יעסקו במבנה שמכיל חלל. במסגרת התרגילים יעסקו הסטודנטים במושגים כגון: חיבור וניתוק המבנה מכוחות הטבע, מים, אויר, אור. הסטודנטים ייבנו אובייקטים שיכילו התייחסות לכוחות אלה. האובייקטים יוגדרו המחברים לסביבתם ובעת תכנונם ובנייתם יועלו סוגיות החיבור לסביבה. כל מבנה יתורגם לשרטוטים ורישומים מדויקים בהם יוסברו עקרונות הבנייה, המידות, הרכב החומרים והסיבות לקבלת ההחלטות. המטלות יהיו בניית אובייקטים שעוסקים בנושאים הבאים: העברת אויר דרך המבנה, העברת אור דרך המבנה, הולכת מים דרך וסביב המבנה.

תיב"מ 1: תוכנות אוטוקד

סמסטר א', 1 נ"ז, 2 ש"ש

7127- בעז קרוא (שתי קבוצות)

לימוד עקרונות העבודה בשרטוט הדו ממדי הממוחשב והכרת תוכנת האוטוקאד. לימוד ויישום חוקי השרטוט בעבודה על גבי מחשב, התמודדות עם חומר ממוחשב ממקורות חיצוניים כבסיס לפרויקט חדש, תיעוד והמחשה שרטוטית של פרויקט מורכב ופיתוח החומר עד לרמת תכניות מפורטות וקריאות והפקת גיליונות הדפסה. במהלך העבודה יינתן דגש על ארגון ממוחשב של החומר השרטוטי בקבצים בריאים ובצורה הגיונית.

תולדות העיר מראשית הציוויליזציה

עד המהפכה התעשייתית

סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש, הקורס מתקיים במחלקה לארכיטקטורה

7416- ד"ר יוסי קליין (שתי קבוצות)

הקורס יסקור את תולדותיהן והתפתחותן של ערים מרכזיות בעולם המערבי מראשיתן עד למהפכה התעשייתית. התמצאות היסטורית בסיסית עם התייחסות מיוחדת לכלכלה, דת וחברה תוך כדי ניתוח דוגמאות.

שנה ג'

מרכז: אדר' יהושע גוטמן

סטודיו חובה -

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בסטודיו מבוא א- ד

עשרת קורסי הסטודיו המוצעים בשנה השלישית מייצגים סוגי שיח אדריכלי שונים, את עקרונות ריבויים, סמיכותם ורציפותם, ומבטיחים דיון פלורליסטי. הם נבדלים מהותית במחשבתם, בגישותיהם ובדרכי עבודתם. בכולם מתוכנן בניין כמושא המרכזי בשיח דרך שלוש פריזמות שונות: מתוכנן בהם אובייקט פיזי בעל יכולת ספיגה אשר דרכו מגולמת צורת מחשבה ספציפית, מתוכננת פעולת בנייה אשר דרכה מגולמים כל התהליכים שמגדירים מחדש את המציאות, ומתוכנן מערך מבני לאיזון והסדרה המתהווה מאיסופם יחד של רעיונות, ערכים ומקורות. בהקשר רחב זה של חופש מדורבנים תלמידי השנה להפגין עצמאות. מתאפשר להם למקם את עצמם בשיח, לממש עניין אקדמי ספציפי ולפעול להשגתו, הם מונחים להפגין יכולת ארגון ולקבוע לעצמם שיטות על פיהן תתנהל עבודתם ושליטה במהלכים על פיהם היא תיבנה בהדרגה. הם מונחים להציג יכולות חשיבה על אודות עבודתם האישית בהקשר תאורטי-תרבותי רחב, ולהדגים הבנה של מערכת היחסים בין עשייה וביקורת, וחשיבות החקירה הביקורתית. הערות:

1. סטודנט לא יכול להירשם/ פעמיים באותו סטודיו במשך השנה כולל סטודיו קיץ.
2. בסיום כל סמסטר יתקיים אירוע שכבתי של השנה בו המורים מציגים את הפרויקטים של הסטודנטים ולאחר מכן יתקיים דיון בין המורים. השתתפות באירוע זה הינו חובה לכול שנה ג. סטודנט שיעדר יופחת לו מציון הסטודיו הסופי 5 נקודות.

סמסטר קיץ

סטודיו עיר זרה, סטודיו טוקיו, 6 נ"ז, 8 ש"ש
הסטודיו התקיים בין התאריכים 26/8-30/9/16
הערכת עלות: כ 3000 דולר
7306- ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

סטודיו סביבת חיים ניסיונית, 6 נ"ז, 8 ש"ש
הסטודיו התקיים בין התאריכים 7/8-16/9/16
אדר' דר' יוסי קליין

סטודיו ברלין, 6 נ"ז, 8 ש"ש
הסטודיו התקיים בן התאריכים 15/8-12/9/16
הערכת עלות: כ 2000 דולר
פרופ' אדר' צבי אפרת

סמינר קיץ, ההיסטוריה של המרחב הארץ ישראלי
קיץ 2016, 4 נ"ז, 4 ש"ש
אדר' דר' יוסי קליין

תיב"מ 1: תוכנות אוטוקד
קיץ 2016, 1 נ"ז, 2 ש"ש
בעז קרוא

תיב"מ 2: תוכנות רינו
קיץ 2016, 1 נ"ז, 2 ש"ש
אדר' אריאל פרמן

סמסטר א' - תאריך הגשת סטודיו: 13/2/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את

התאריך)

סטודיו, 3 קבוצות, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

אדר' יהושע גוטמן, אדר' יובל בר, אדר' אסף לרמן

סטודיו תחרויות אדריכליות

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7308 – אדר' יהושע גוטמן

תחרות גורד השחקים 2017

<http://www.evolo.us>

מגזין eVolo שמח להזמין אדריכלים, סטודנטים, מהנדסים, מעצבים, ואמנים מכל רחבי העולם כדי לקחת חלק בתחרות eVolo גורד השחקים. 2017 מאז הוקם המגזין בשנת 2006, תחרות גורד השחקים השנתית היא אחד הפרסים היוקרתיים ביותר בעולם לאדריכלות רבת קומות. היא מכירה ברעיונות יוצאים מן הכלל שמגדירים מחדש עיצוב מבנים אנכיים באמצעות יישום של טכנולוגיות חדשניות, חומרים, תכניות, אסתטיקה, וארגונים מרחביים, יחד עם מחקרים על גלובליזציה, גמישות, הסתגלות, והמהפכה הדיגיטלית. זהו פורום הבוחן את מערכת היחסים בין גורד השחקים והעולם הטבעי, גורד השחקים והקהילה, גורד השחקים והעיר.

המשתתפים צריכים לקחת בחשבון את ההתקדמות הטכנולוגית, החקר של מערכות ברות קיימא, ויצירת שיטות אדריכליות ואורבאניות חדשות כדי לפתור בעיות כלכליות, חברתיות, ותרבותיות של העיר העכשווית, הכוללים מחסור במשאבים טבעיים ותשתיות והמעריכים גידול של תושבים, זיהום, חלוקה כלכלית, והתפשטות עירונית בלתי מתוכננת.

התחרות חוקרת במרחב הציבורי והפרטי, את תפקידו של הפרט והקולקטיב ביצירת קהילה אנכית דינמית וגמישה. זאת גם תגובה לחיפוש וההתאמה של בתי גידול ושטחים חדשים המבוססים על שיווי משקל דינמי בין האדם לטבע - סוג חדש של עיצוב המגיב ומסתגל ומסוגל לצמיחה אינטליגנטית באמצעות הרגולציה העצמית של המערכות שלה.

אין הגבלות בכל הקשור לאתר, תכנית או גודל. המטרה היא לספק חופש מרבי למשתתפים לעסוק בפרויקט ללא מגבלות באופן היצירתי ביותר. מה הוא גורד השחקים במאה ה-21? מה היא האחריות ההיסטורית, הקונטקסטואלית, החברתית, העירונית, והסביבתית של מגה המבנים האלה?

המגזין eVolo מחויב להמשיך לגרות את דמיונם של מעצבים ברחבי העולם - הוגים של יזום שיח אדריכלי חדש של אחריות כלכלית, סביבתית, רוחנית, ותפיסתית, שבסופו של דבר יכולים לשנות את מה שאנו מבינים כגורדי שחקים עכשוויים, השפעתם על התכנון העירוני ועל השיפור של אורח החיים שלנו.

מגרשים קטנים בניינים גבוהים
סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש
7316- אדר' יובל בר

כתוצאה מתהליך הציפוף, הרקמה האורבאנית עוברת שינויים מוטציוניים. מסתבר שהמגרש הריק הוא סוג של אתר בנייה שהולך ונעלם מהנוף העירוני. בפועל המציאות האורבאנית מחייבת אותנו להמציא אסטרטגיות חדשות של מחזור, התחדשות, תוספות שינוי. הבניינים נעשים צפופים יותר ואילו אתרי הנדל"ן המבוקשים עמוסים יותר בשאריות העבר.

פרויקטים במגרשים צפופים, (infill) כפופים עתה לתנאי תכנון נוקשים, הן מבחינה פיזית והן מבחינה סטטוטורית. בתנאים אלו מוטל על הארכיטקטורה להשתמש בקרקע הזמינה למצות את עצמה בגובה. יחד עם שאר קבוצות שנה ג', ננסה להתעמק בסוגיית הצפיפות ע"י הסרה של הגבלה בזכויות הבנייה. הפורמט להתנסות הזאת, יהיה הסמסטר תחרות eVolo לתכנון גורדי שחקים. הגבלת הגובה כפופה אך ורק ליכולת הטכנית של ייצוב המגדלים במגרשים צפופים ברקמה עירונית דחוסה.

הפרטה, הצברה? ארכיטקטורה!
סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש
7314-2 אדר' אסף לרמן

סמסטר א' של השנה כולה תעסוק בתחרות אדריכלית. מוסד התחרות האדריכלית קיים עוד משחר הימים (האקרופוליס באתונה היה תוצאה של תחרות אדריכלית). לאורך ההיסטוריה ניתן למפות את נקודות הציון החשובות של הארכיטקטורה. בשום מקצוע אחר אין אח ורע לתחרות האדריכלית. יש שיאמרו שמדובר בשיטה כמעט נצלנית של בעלי המאה, לאיתור רעיונות המיועדים לשיפור נכסיהם, אולם מצד שני ניתן לחשוב על זה כמנגנון המעודד שוויוניות ומהווה קרש קפיצה לאדריכלים צעירים, עלומי שם אל התודעה הציבורית. התחרות האדריכלית היא אולי המוסד המשפיע ביותר לאורך ההיסטוריה על הסגנון האדריכלי של התקופה. בהיותה, ציבורית, עדכנית, חדשנית, מרוכזת, דחוסה ומאתגרת, התחרות האדריכלית שינתה פעם אחר פעם את הדיסציפלינה כולה ומיקמה את הרלוונטיות של הדיון והשיח התיאורטי וכן את הסטנדרטים של הפרקטיקה הפיזית, הפרוגרמות והחומרים בהם השתמש הדור שאחרי.

הסטודיו שלנו יאתר דרכי גישה אפקטיביות לניסוח מחודש של התדריך (BRIEF) במטרה לאפשר לנו את פיתוחה של אדריכלות רלוונטית ועכשווית. ביחד נלמד לנתח ולעשות שימוש מחודש בדרישות פרוגרמטיות "ייבשות" לצורך יצירה של מצע גידול ספציפי שיאפשר לאדריכלות שלכם לצמוח מתוכו. פרמטרים פוליטיים, כלכליים, אקלימיים, נוסטלגיים ועוד ישוקללו אחד אל מול השני כדי למצוא את הקול האישי של כל אחד מכם.

סמסטר ב' - תאריך הגשת סטודיו: 3/7/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך)

סטודיו, 4 קבוצות, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

אדר' יהושע גוטמן, ד"ר אדר' ארז גולני סולומון, אדר' אסף לרמן, פרופ' אדר' צבי אפרת

"הפרוגרמות האבודות"

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7308 – אדר' יהושע גוטמן

הסטודיו יחקור את הסיבות הפוליטיות, כלכליות, חברתיות, תרבותיות של היעלמותן של פרוגרמות ציבוריות שהיו חשובות ומשמעותיות בזמן.

הרעיון הוא שהסטודנטים ימפו, ינתחו ויבחרו, פרויקטים, טיפולוגיות ופרוגרמות, בעלות חשיבות עירונית ועניין חברתי והיסטורי ועל פי הם יציעו ויתכננו בניין כפי שהוא אמור להתפתח לדעתם עד לשנת 2066

בעבודתם יתייחסו הסטודנטים ויצגו פרשנות לתמורות האורבניות, חברתיות, פוליטיות וטכנולוגיות כאשר המבנה/מתחם הנבחר הינו גורם מחולל או מושפע.

מילון הרעיונות הפוליטיים

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7310- ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

המילון — הסטודיו הוא מילון בהתהוות. כל בניין שיתוכנן במהלך הסטודיו יהווה הגדרה לערך יחיד במילון רעיונות. יהיה ביכולתו למסור מידע על הערך ולהדגים את הרלוונטיות שלו לארכיטקטורה ולמחשבתה. בחירת הערכים וההחלטה לכלול אותם בדיון נעשית על פי הרלוונטיות שלהם, מידת מעורבותם בחיינו והשפעתם עליהם, ועל פי האופן בו הם ספוגים במרחב הישראלי. בניית מילון שכזה, עשוי מבניינים ומונחה על ידי מילים, מאפשרת דיון במאפייני המציאות—נאו ליברלית, קפיטליסטית, ביטחונית, לאומית, אורבנית—ומדרבנת מערכת יחסים שבמסגרתה גוף הידע שמרכיב את הארכיטקטורה מתפתח על פי תשובות שניתנות לשאלות חקרניות על מושגי יסוד. בסמסטרים קודמים נידונו בסטודיו ערכים דוגמת 'זירת פשע', 'שעמום', 'יופי', 'שדה קרב', 'עבודה', 'ארוס', 'אוכל', 'אסון', 'תשתית', 'מוות', 'חתונה', 'טעות', 'אוטופיה', 'אין סוף' ו-'דקדנס'.

הרעיונות — ארכיטקטורה מקבלת ממשות בתהליך שביסודו ובמהלכו עומדים רעיונות.

הרעיונות נחשבים קטגוריה הכרחית לקיום, הם מראה בהירה לאידאולוגיות של חברה ולמאפיינים שלה, וכלי עבודה בסיסי בתהליכי יצירה ויצירת המרחב בפרט. הרעיונות נידונו תמיד ובכל תחום-דעת. למרות העניין התמידי ברעיון, הסימוכין שניתנו לחשיבותו או הביקורת שהוטחה בו, ולמרות סימונו של הרעיון כגרעין העשייה האדריכלית, מערכת היחסים בין הרעיון

לבין הארכיטקטורה אינה נידונה באופן רציף. בכוונת הסטודיו לתרום לדיון אוניברסלי שהתפתח באקדמיה על הקשר בין בניינים לרעיונות ולשמש חלוץ בדיון דומה בהקשר ישראלי.

הפוליטי — אופייה המולד של הארכיטקטורה ואופן השפעתה על המציאות הם פוליטיים. בניינים נושאים פוטנציאל מיוחד. הם קובעים, מפתים, מאיימים, כולאים, מגנים, מפלים, מהללים, מרשימים, הורסים, כופים, צוברים, משנים, מפרידים, ממכרים, שולטים, מאפשרים ושוללים. אופיים של הבניינים, הפוטנציאל האנטגוניסטי המיוחד שלהם ואופן השפעתם על המציאות הוא פוליטי, כמעט תמיד. במהלך הסמסטר יושם דגש על רעיונות פוליטיים, על תגובות לאופיה הפוליטי של הארכיטקטורה ולמבנה הפוליטי של המרחב הישראלי. הבניינים שיתוכננו—מכלולי הרעיונות, האסטרטגיות התאורטיות ופעולות העיצוב—יהיו ניסיון לתיאור המשמעות הפוליטיות הגלומות במרחב, ולאבחנה ביקורתית של תופעות חדשות שנכללות בו בהווה ושחורגות מהגדרות ודימויים מקובלים.

משתתפי הסטודיו צפויים לרכוש ידע על גוף התאוריות וגילויי הדעת שמניעים את הארכיטקטורה בהווה, יכולת למקם את עבודתם בתוכו, ואפשרות לבסס עמדה ביקורתית כלפיו. הם צפויים להתמודד עם מרכיבים פוליטיים במבנה המרחב הישראלי בגישות מגוונות ורדיקליות, לפתח שיטות ייצוג וויזואלי של רעיונות, להיות רלוונטיים ולהוכיח מקוריות.

”סטודנטים”: כולם חובשים כובעי ברט אדומים ולובשים מכנסיים בגזרה הדוקה, ומעשנים מקטרות ברחוב ואף פעם לא לומדים.” [גוסטב פלובר, 1911, מילון הרעיונות המקובלים].

המוזיאון השכונתי

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7328 – פרופ' צבי אפרת

בסטודיו זה נתמקד במבנה ציבורי קטן-בינוני (1000-2000 מ"ר) אשר יכונה "מוזיאון שכונתי". הכוונה היא לחקור את התפתחות המוזיאונים וחללי התצוגה ואת הפרשנות האדריכלית המשתנה של טיפוס בניין זה לאורך ההיסטוריה המודרנית. לאחר מחקר-בזק, הסטודנטים יתבקשו להעריך את הרלוונטיות התרבותית של המוזיאון כיום ועל בסיס הערכה זו יציעו הגדרה אדריכלית משלהם ל"מוזיאון" וינסחו את הפונקציה הציבורית-אזרחית שלו. יוצעו מספר אתרים לבחירת הסטודנטים, הממוקמים במגרשים קטנים, או במבנים ריקים, בלב סביבות עירוניות-שכונתיות.

מבחינה מתודולוגית, הסטודיו ינחה פיתוח מקביל של סטרוקטורה ופרוגרמה, באופן שלעתים השלד המבני ומערכות הבניין מובילים את מהלך התכנון ולעתים האג'נדה התרבותית או הפוליטית. לקראת אמצע הסמסטר, עם התייצבות היחסים בן החומרה והתוכנה האדריכלית, הסטודנטים יתחילו לעצב מעטפות ולפתח פרטי בניין עקרוניים המבהירים כיצד בנוי "המוזיאון השכונתי" שלהם.

נדרשת קריאה של טקסטים ספורים ועבודה חרוצה במודלים חומריים. בהגשה הסופית, מסמכי הבניין הדו-ממדיים העיקריים יהיו בקני"מ 1:50.

הפרטה. הצברה? ארכיטקטורה!

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 8 ש"ש

7331 – אדר' אסף לרמן

הפרטה, הצברה? ארכיטקטורה!

מנחה: אדריכל אסף לרמן

אסיסטנט: אדריכל רן שבת

לרגל 5 שנים למחאה החברתית, הסטודיו יעסוק במנגנונים המייצרים בסופו של דבר צורות, מבנים, ארכיטקטורה. ביחד נלמד לעצב את התשתית למהלך האדריכלי ונחפש ליצור לעצמנו יכולת לשלוט ולנהל את תהליך העבודה במדויק. פרמטרים וערכים שייבחרו באופן ספציפי על ידיכם לפי החשיבות שלהם בעיניכם/ יהוו את השלד הרעיוני/ערכי לפרויקטים שלכם/.

"...עם הצלחה לא מתווכחים והמחאה היא סיפור הצלחה אדיר של סדר חדש. היא מסמנת לאדריכלות תדריך חדש בתחילת האלף השלישי. לא עוד שיכפול אוטומאטי, מסוגן ככל שיהיה, הוא עדיין לא יותר מגלי ההדף של המהפכה התעשייתית. במקומו עולה מלמטה תביעה אוטנטית וישירה ליצירת קהילה. היוקרה של אתמול היא לא זו של מחר. הטכנולוגיה מיצתה את עצמה כנושא בפני עצמו והיא חייבת לשרת מטרה נעלה יותר, בסיסית יותר, אנושית יותר. אותנו."

ארכיטקטורה ישראלית

סמסטר ב', 3 נ"ז, 4 ש"ש

7135- פרופ' אדר' צבי אפרת

קורס זה, המבוסס על הרצאות שבועיות, מציע בחינה ביקורתית של ההיסטוריה של האדריכלות הישראלית מראשית המדינה ועד שנות השבעים. בין הנושאים העיקריים שבהם יעסוק הקורס: המעבר מהאדריכלות "הגלותית" של הסגנון הבינלאומי המוקדם וה"באוהאוס" לאדריכלות ה"צברית" של שנות ה-50 וה-60; תכנית האב-הארצית 1950 (תכנית שרון); אידיאולוגיה ואסטרטגיה בתכנון המרחב הישראלי; המצאתה של העיר הישראלית החדשה; תיאוריה ופרקטיקה של "הברוטליזם החדש" באירופה שלאחר מלחמת העולם השנייה ובישראל; האדריכלות הממלכתית מול האדריכלות ההסתדרותית בעשורים הראשונים; גודל אדריכלי וראשיתה של האדריכלות הספקולטיבית בישראל; האוונגרד הפורמליסטי והסטרואקטורליסטי בישראל בשנות ה-60; הפרעה גבולית: תסמונת טשטוש קוים בקני המידה הטריטוראלי, האורבני והבנייני מראשית הציונות ועד היום.

קורס תכנון אינטגרטיבי

שנתי, 8 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים טכניקה וטכנולוגיה 1-4 ובהנדסת בניין 1-2

7092 - אדרי' אלון בן נון ; אינג' רות מלר; אדרי' אלכס קרנץ

(שתי קבוצות, לסירוגין, כל קבוצה אחת לשבועיים שיעור כפול)

הקורס מהווה המשך ישיר של סטודיו מבוא ד' בו נדרשים הסטודנטים לתכנן מבנה מגורים מורכב במגרש ספציפי לפי הגדרות המדמות סיטואציה ריאליסטית ככל הניתן. המסמכים הנדרשים מהסטודנטים כוללים תכניות, חתכים, חזיתות ומסמכים תלת ממדיים ברמה ובאיכות של תכנון ראשוני (Schematic Design) בקנ"מ המאפשר להבין את הכוונות העיצוביות והתכנוניות של הפרויקט.

מטרת הקורס היא להעביר את הסטודנטים מהלך שלם של תכנון מתקדם בעבודת האדריכל, במהלכו נדרשים הסטודנטים להכין מסמכי עיצוב מפורטים לחלק מהבניין אותו תכננו בסטודיו מבוא ד', כולל תיאומם מול המערכות בבניין ועם היועצים השונים. במהלך שני הסמסטרים הסטודנטים יידרשו להכין סט תכניות עיצוב מפורט (תכנון סופי Design Development) מתואמות תוך עמידה בסטנדרטים מקובלים של גרפיקה, איכות חומרים והשלמת תכנון ועיצוב, כולל בחינה עקרונית של פרטים וחומרי גמר. בחלקו ההנדסי, הקורס בא להרחיב את בסיס הידע שנרכש בשני הקורסים הקודמים ומבקש ליישמו דרך ניתוח הנדסי של הפרויקט. הקורס יתמקד בתחילתו בהבנת המשמעות ההנדסית של בחירת החומרים וימשיך באינטגרציה של כל חומרי הלימוד בקורסי ההנדסה לכדי הבנה הנדסית של מבנה ובניית סכמות סטטיות. במהלך הקורס, ייפגשו הסטודנטים עם יועצים הנדסיים מתחומי החשמל, אינסטלציה, מיזוג אוויר אקוסטיקה, ובנייה ירוקה ויידרשו להטמיע ידע הנדסי זה אל תוך התכנון (הקצאת מקום ומיקום על פי צרכים).

תיב"מ 2: ריינו ותוכנות תומכות

סמסטר א', 1 נ"ז, היקף 2 ש"ש (שתי קבוצות)

7265 - אריאל פרמן

כחלק מהכלים הפרקטיים שאדריכל רוכש בזמן לימודיו הפך התכנון הממוחשב לאחד הכלים הבולטים. השימוש בכוחות החישוב וההדמיה של המחשב, מאפשר לנו להמחיש בצורה ברורה ופשוטה את התכנון הבסיסי, אך גם מאפשר תכנון מתקדם ומורכב הנעזר במרחב הדיגיטלי. במהלך הקורס נסקור את התוכנות המובילות, על מנת להבין את ההבדלים והיתרונות לצרכים השונים. בהמשך, נתמקד בתוכנת Rhinoceros (Rhino) שהינה בעלת ממשק וכלים מתאימים לתכנון אדריכלי. בתהליך הלימוד נבין ונתרגל את יתרונות התוכנה וניישם את הפונקציות הרבות ככלי עזר לפיתוח פרויקטים. בסיום הקורס נתרגל יצירת הדמיה ריאליסטית שתעניק נפח מציאותי לתכנון ותאפשר שימוש בכלים התיאורטיים הלכה למעשה.

סמינר בחירה

סמסטר א

גישות בניתוח מבנים - ארכיטקטורה של ציבוריות

סמסטר א', 4 נ"ז, 4 ש"ש

7179 - אדר' רבקה גוטמן

"מה שמייחד את הפעולה האדריכלית הוא סימולציה של אינטראקציות במציאות הממשית של חיי אדם בצוותא." (מרטין בובר)

הסמינר מתמקד בשורה של מושגי יסוד אדריכליים: גריד, קנה-מידה, תווי-via, שדה-campus, פני שטח-topography, אובייקט ואנטי-אובייקט וכדומה - ובדרכי הפעלתם במתחים ובפערים שבין המרחב הפיזי, הווירטואלי והלשוני. הדילמות של הציבוריות עולות במפגש עם טקסטים ותקדימים בני זמננו: בוריס גרויס, מישל פוקו, חנה ארנדט, דלז וגואטרי, קנת פרמפטון, מישל דה סרטו, ג'ורג' ביירד, רפאל מונאו, קנגו קומה ועוד, ע"פ הרשימה הביבליוגרפית של הסמינר. העבודה בסמינר מעמתת בין 'מילים' לבין 'דברים' בפרקטיקה האדריכלית, במטרה לפתח את כלי הביטוי האדריכליים במדיה השונים של התחום, על בסיס ידע קאנוני ובדגש על רהיטות, דיוק - וסטייטמנט אישי מנומק.

במהלך הסמינר, כל סטודנט מגיש בכיתה רפרט מתוך הרשימה הביבליוגרפית ואת גישתו האדריכלית לטקסט - בהמחשה אדריכלית שאינה מילולית - ומוביל דיון, בהנחייתי, במושגים השונים של ציבוריות באדריכלות.

במקביל, הסטודנטים מעבדים רעיון אדריכלי אישי בתימת הציבוריות לקראת הגשה קבוצתית בסוף הסמסטר. העבודה מוגשת בקטגוריות המצמצמות של הסמינר: מדיום יחיד ע"פ בחירה (או מודל, או צילום, או רישום, או שרטוט טכני וכדומה) ופורמט אחיד של A0. חומרים אלו הם התשתית לעבודה הסמינריונית הכתובה ע"פ הכללים האקדמיים ומוגשת בתום הסמסטר.

דרישות הקורס ואופן חישוב הציון לסטודנט:

נוכחות פעילה ועבודה סמינריונית מונחית 60%, תרגיל מעשי 20%, רפרט 20%.

סמינר ארכיטקטורה כאמנות וכחיים

סמסטר א', 4 נ"ז, 4 ש"ש

7384 - ד"ר אדר' דוד - ארטמן ענת

היות הארכיטקטורה סוג של אמנות מושם לעתים בסימן שאלה כיוון שהארכיטקטורה באה לשרת חיים.

בסמינר זה נבחן את הקונפליקט האינהרנטי שקיים בין אמנות לחיים ואת האופן שקונפליקט זה בא לידי ביטוי בארכיטקטורה. נשאל אם ארכיטקטורה היא יותר חיים או יותר אמנות או שמא מה שמאפיין אותה הוא דווקא המתח שבין השניים האלו? האם הארכיטקטורה כאמנות

סותרת את הארכיטקטורה כחיים או משלימה אותה? נבחן סוגי ארכיטקטורה שמנסים להתעלם מהאספקט האמנותי ולעומתם אלו שמנסים לדחוק הצידה את החיים וכן נדון בסוגים השונים של היחסים בין האספקטים הללו. הסמינר ילווה בטקסטים וסרטים הדנים בחיים, באמנות ובארכיטקטורה מבחינה פילוסופית, פסיכולוגית וביקורתית. במקביל תתקיים עבודה תיאורטית ומעשית בכיתה.

תיאוריות של המרחב

סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש

7418- ד"ר תמר ברגר

בקורס יוצגו כמה מן התיאוריות המודרניות העיקריות של המרחב מנקודת מבט בין-תחומית, המשלבת פילוסופיה, גיאוגרפיה, אנתרופולוגיה, סוציולוגיה ואדריכלות. הקורס יעקוב אחרי המעבר מתפיסה סטטית של המרחב לתפיסה דינמית שלו ועד לוורטואליזציה, במהלך שייצא מן הפנים הביתי, יעבור אל המרחב האורבני וממנו למרחב עולמי, ולבסוף יחזור אל הבית. בקורס יידונו טקסטים מייצגים של הוגים מרכזיים (קריאת הטקסטים – חובה) ולצדם ייצוגים מתחומים שונים הממחישים את תפיסות המרחב המשתנות. חובות: רפרט (הגשה בעל פה או עבודת ביניים כתובה) ועבודה מסכמת.

סמסטר ב

אנתרופולוגיה ויזואלית:

חלל, צורה ומקום

סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש

71070 - ד"ר יונתן ונטורה

האדריכל, כאחד מסוכני התרבות העיקריים בעת המודרנית, נמצא בעמדת השפעה מרחיקת לכת על התכנים התרבותיים בכל חברה. לצד כליו המקצועיים-מדעיים של האדריכל, עליו גם להבין את החלל התרבותי-חברתי בו הוא פועל ובו הוא עתיד להשפיע. למשל, יחסי-כוח, זירות קונפליקט לצד אפיקי השפעה, אינטגרציה רב-תרבותית וקידום פרויקטים הוליסטיים והומאניים. מעבר להיות האדריכל מדען ואומן עליו גם לדעת הן לעשות שימוש במגוון תיאוריות מדיסציפלינות שונות והן לעשות שימוש במתודולוגיות מגוונות בכדי להבין את השדה התרבותי-חברתי בו הוא יוצר.

בקורס זה נלמד לעשות שימוש בשני העולמות העיקריים הללו: מחד גיסא, עולמות התיאוריה של האנתרופולוגיה החזותית והתרבות החזותית, ומאידך גיסא, לעשות שימוש בעולמות המתודולוגיים הנשענים על מידע חזותי לצורך הבנה, ניתוח והענקת משמעות לחלל החברתי הסובב אותנו. האנתרופולוגיה היא דיסציפלינה קרובה ואף משיקה לארכיטקטורה משום ששתי הגישות עוסקות בהבנת צרכיהם התרבותיים-חברתיים של בני-אדם. יתרה מכך, לארכיטקטורה, לצד עיצוב תעשייתי, כסוכני השינוי העיקריים בעולם המורכב בו אנו חיים, צריכה להיות היכולת

להפנים צורות חשיבה ופרשנות אלטרנטיביות, ובראשן אחת הדיסציפלינות המרכזיות העוסקות בבני-אדם – האנתרופולוגיה. לבסוף, ההתמקדות בכלים חזותיים חשובה משום שחלק ניכר מהמבט האדריכלי עוסק במידע ויזואלי-סמיוטי. כחלק ממטלות הקורס נלמד לעשות שימוש בכלים האנתרופולוגיים בכדי להפיק מידע ויזואלי ופרשני בעזרתו נקדם את כלי החשיבה האדריכלית בה יעשו הסטודנטים שימוש. המחקר שיערך במהלך הקורס ישמש את הסטודנטים להעשיר את ארגז הכלים שיעמוד ברשותם לקראת פרויקט הגמר.

תיאוריות עכשוויות באדריכלות

סמסטר ב', 4 נ"ז, 3 ש"ש

7169-ד"ר אדר' אסף פרידמן

בשיח האדריכלי הדעה הנפוצה בארבעים השנים האחרונות הייתה שתרבות לא יכולה יותר להיות מובנת כתהליך ספונטאני בשיח החברתי, אלא נוצרת דרך מודעות עצמית שנבנית על תהליך תיאורטי. ההתפתחות של סוגי אינטרפרטציה שונים ממדעי הרוח ועד טכנולוגית המידע נתנו לחוקר כלים שונים לחשוב ולהציג את הארכיטקטורה. היום ישנה האפשרות להשוות נושאים שונים ולתת לארכיטקטורה את היכולת להשתלב ולהציג את חשיבותה בשיח האינטלקטואלי. הקורס יבחן תיאוריות ארכיטקטוניות עכשוויות כפי שהן מובאות על ידי אדריכלים בארבעים השנה האחרונות. האנתולוגיה של כתבי אדריכלים ותיאורטיקנים של האדריכלות תוצג על פי נושאים שהם במרכז הדיון הארכיטקטוני.

אוצרות ועיצוב תערוכות כפרקטיקה ביקורתית

סמסטר ב', 4 נ"ז, 3 ש"ש

7188-1 - אדר' עידו גינת ד"ר קמיליאן-קשדן עדינה

הסמינר המוצע מבקש לספק את הרקע התיאורטי ואת המסגרת המעשית לבחינת תפקידיה השונים של התערוכה, והתערוכה האדריכלית בפרט, על שלל המכשירים והכלים המובלעים בפרקטיקה, אשר נותנים לה את הכוח למסגור שדות ושיח תרבות.

התערוכה הינה פרקטיקה עם היסטוריה של למעלה מ-150 שנה בעידן המודרני. רבות מהתערוכות שימשו ככלי לייצוג של הישגים (אמנותיים, אדריכליים, פוליטיים או טכנולוגיים) להפצה של ידע וחדשנות, או לצורך ביסוס מעמדו של סגנון או אידיאולוגיה.

בימינו, מנקודת מבט ביקורתית והיסטוריוגרפית, איננו יכולים יותר להתייחס לתערוכה רק כמכניזם ניטרלי לצרכי ייצוג. הירידים העולמיים של המחצית השנייה של המאה ה-19 והמחצית הראשונה של המאה ה-20, מהווים דוגמא לאופן בו תערוכות מסחר שימשו לייצוג של מערך כוחות פוליטיים, לבנייה של זיכרון מוסדי, [ולפי טענתו של חוקר התרבות טוני בנט -] וגם נועדו לחינוך, סוציאליזציה, ומשטור מעמדי של קהל הצופים.

בפרספקטיבה ביקורתית, ניתן לטעון כי גם תערוכות האמנות לאורך המאה ה-20 עשו שימוש דומה בבחירות אוצרותיות ובתכנון של חללי התצוגה, ככלים לבנייה או ביקורת על קאנון אמנותי תרבותי ולמיסוד של נרטיב היסטורי-חברתי. במובן זה, גם תערוכות מבני אדריכלות, שרווחו

במחצית הראשונה של המאה ה-20 כמדיום לניסויים בטיפולוגיות מגורים, שימשו כמכשירים ליצירה ולהפצת מניפסטים (בנויים) של עולם תרבותי ופוליטי שלם. הסמינר מבקש לתרגל את הכלים באמצעותם יוכלו הסטודנטים לבחון את כוחן ויכולתן של תערוכות למסגר את הדיון האמנותי והאדריכלי. הסטודנטים יחשפו לתפקיד התערוכה במאה ה-21 בחקירתם של תנאים תרבותיים, כלכליים וחברתיים.

פאראדיגמות טכנולוגיות בארכיטקטורה - קורס בחירה

סמסטר ב', 2 נ"ז, 4 ש"ש

7347 – אדר' רן שבתאי, אדר' הלן וקסלר

הקורס ניתן מעבר לתוכנית הלימודים ואינו נצבר במסגרת מכסת הנקודות הנדרשות לתואר.

הקורס יתמקד בממשק בין ארכיטקטורה וטכנולוגיה.

הנחת המוצא לקורס, היא שטכנולוגיה הופכת לחלק אינטגרלי מתהליך התכנון, הייצור והעיצוב. בנוסף, חשיבות השליטה בכלים כמו: הדפסת תלת מימד, יצירת תוכן בפלטפורמות של מציאות מדומה (VR), יכולת להבין מוצרים טכנולוגיים בתחום ערים חכמות, עיצוב פרמטרי, מיקור המונים, שיווק דיגיטאלי, מיצוב מקצועי. הבנת שדה המתחרים בו אנו פועלים דרך כלים טכנולוגיות מתקדמות, הופכת ליותר ויותר חשובה עבור בעלי מקצוע צעירים. הארכיטקט (Architect), חייב להשתדרג לארכי-טק (Archi-tech) שמאמץ את הטכנולוגיות החדשות לארגז הכלים הארכיטקטוני.

בקורס נכיר מספר רב של כלים טכנולוגיים ונבין כיצד ניתן לגייס את הכלים הללו לפרקטיקה האדריכלית. נדון בנושאים שקשורים ישירות לארכיטקטורה כמו בניית מוצר, תהליכי אוטומיזציה ובנושאים מתחומים נוסקים עם כוונה לקחת משם השראה וצורות חשיבה אלטרנאטיביות שיכולות להעשיר את העשייה האדריכלית, כמו: כיצד לגייס כסף ממשקיעי הון סיכון, כיצד טכנולוגיה עוזרת לנו למצב, לפתח ולשווק את הרעיונות והיכולות שלנו. הקורס יורכב משילוב בין הרצאות פרונטאליות, הרצאות אורח ממומחים מהתעשייה, ביקור באחת מחברת הטכנולוגיה המובילות ולימוד מבוסס פרויקטים.

שנים ד'-ה'

מרכז: אדר' שמואל גרואג

בשנים ד' ו- ה' ניתנת לסטודנט האפשרות להתמקד בתחום מקצועי ו/או תמאטי עפ"י העדפותיו. בשנים אלו הסטודנט רשאי לבחור ביחידת לימוד אחת למשך ארבעה סמסטרים, או לחילופין לנדוד בין יחידות הלימוד השונות כרצונו. יחידות הלימוד מציעות פרויקטים תמאטיים סמסטריאליים עפ"י תחומי ההתמחות שלהן, ובנוסף מאפשרות לסטודנטים בשנה ה' לעשות את פרויקט הגמר שלהם במסגרותיהם. סופו של תהליך זה בגיבושו של פרויקט גמר המציג תזה ממוקדת ומנומקת הנושאת חותם אישי. יחידות הלימוד משקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה ומייצגות אג'נדה פדגוגית של בחירה, התמחות והמשכיות. המחלקה מעודדת את מסלולי ההתמחות להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות המייצרות תכנים דיסקורסיביים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יוזמים פעילויות אקדמיות וחוץ אקדמיות כגון: ימי עיון, כנסים, פרסומים ושיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים. במהלך שנים ד-ה על הסטודנט לצבור 3 קורסים תומכים כאשר אחד מהם מחויב מול פרויקט הגמר.

סטודיו (יחידות מחקר) סמסטר א' ו-ב' -

תאריך הגשת סטודיו סמסטר א' :

שנה ד: 15/2/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך) שנה ה: 20/2/17

תאריך הגשת סטודיו סמסטר ב' :

שנה ד: 5/7/17 15/2/17 (המחלקה שומרת לעצמה זכות לשנות את התאריך)

אירוע והגשות פרויקט גמר, שנה ה: 19-20/7/17

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ג'.

עיר שחורה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7467- אדר' שרון רוטברד, אדר' דפנה לוי

הנה שאלה רצינית, הרת גורל: איפה אתם גרים?

משאלה זאת נגזרות שאלות נוספות, כמו: מאיפה באתם? איפה גדלתם? איפה הייתם רוצים לגור? אתם גרים במרכז או בפריפריה? בעיר או מחוץ לעיר? בצפון העיר או בדרום העיר? בדירה שכורה או בבית משלכם? עם שותפים או לבד? בדירת שיכון על עמודים, בדירת מרתף, בדירת גג, בדירה עירונית, בבית צמוד קרקע, בוילה עם חצר או בפנטהאוז במגדל מגורים? ואולי, אין לכם בכלל איפה לגור?

בין שהוא נובע מבחירה ובין שהוא תולדה של אילוך, מקום מגורינו מציין תמיד את הקואורדינטה המדויקת של מיקומו במרחב החברתי, הכלכלי והפוליטי. יותר מכל פרמטר אחר (חשבון בנק, מכונית, מלתחה), מקום המגורים שלנו מציין את מיקומו במדרג החברתי – יש מי שגרים בארמון או בפנטהאוז, יש מי שגרים באוהל או בצריף רעוע ויש מי שאין להם אפילו קורת

גג, כמו פליטים והומלסים. מקום המגורים עשוי להסגיר את אורח חיינו, את מוצאנו האתני, את דעותינו הפוליטיות, את העדפותינו התרבותיות, את הצלחתנו המקצועית או את כישלוננו הכלכלי. זהו הפרס על המקום שהגענו אליו או העונש על המקום שנקלענו אליו.

"שאלת המגורים", כשם מאמרו המפורסם של פרידריך אנגלס מ-1872, ובמיוחד השאלה המסובכת יותר "היכן יגורו אלה שאין להם היכן לגור?", עומדת במרכזו של הדיון הפוליטי כבר יותר ממאה וחצי. כבר אז, באמצע המאה התשע עשרה, היו כאלה שטענו שזה רק עניין "טכני", שהמודרניות וכוחות השוק יכולים לפתור את שאלת המגורים - בית קטן ליד המכרה ומשכנתא לכל החיים או דירה בקסרקטין מגורים ליד המפעל ושכר דירה חודשי או שבועי. וכבר אז היו אחרים, כמו אנגלס עצמו, שטענו כנגדם שכל ניסיון להציג את השאלה כעניין טכני גרידא הוא זריית חול בעיניים שרק נועדה להרוויח עוד זמן של "שקט תעשייתי", ששאלת המגורים לא תוכל למצוא את פתרונה ללא טיפול יסודי בבעיה החברתית.

לאור העובדה שמי שבדרך כלל נדרשים בפועל להשיב לשאלה הזאת הם ארכיטקטים, והם אלה שבונים, פשוטו כמשמעו, את שיטת המעמדות, הרי שמזה יותר ממאה, שאלת המגורים עומדת גם במרכז הדיון על הארכיטקטורה ועל העיר.

במהלך שנת תשע"ז, יחידת הלימוד והמחקר "עיר שחורה" תעסוק בשאלת המגורים. במסגרת עבודת הסטודיו נידרש בעיקר לברר את השאלה היכן יגורו אלה שאין להם היכן לגור. את עבודת הפרויקט ילווה קורס תמך שבו נקרא מכתביהם של פרידריך אנגלס, מוהנדס קרמצי'נד גנדהי, לה קורבוזיה, פרנץ קפקא, גסטון בשלאר, פול וירליו, ז'ורז' פרק ואחרים, ונקיים שתי נסיעות לחו"ל הודו בסמסטר א' ; צרפת בסמסטר ב'.

שימור המורשת הבנויה

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7457- אדר' שמואל גרואג, אדר' שירה שפרכר

היחידה עוסקת בלימוד המרחב הישראלי מנקודת המבט של שימור מורשת תרבותית, תוך התמקדות בידע המקצועי ובשיח העכשווי בתחום זה. את השימור יש לקרוא כמערכת אתית ותרבותית במסגרתה מנהלת חברה נתונה דיון מתמשך בזהותה בכלל, וביחסה לסביבה הבנויה בפרט. תוצאותיו של הדיון מוצאות ביטוי פיזי בתחומים התכנוני והאדריכלי – בבחירת האתרים שנקבעים לשימור, ובאופנים בהם מתוכננים ומבוצעים פרויקטי שימור. באופן דומה, הסדנא מתמקדת בחשיבותו ההולכת וגוברת של השימור הן ככלי של פיתוח המרחב, והן כמנוע לשינוי תרבותי-חברתי-פוליטי. השימור מבחינתנו אינו נקרא מחוץ לשדה התרבותי בכלל, והאדריכלי בפרט, אלא כחלק אינטגרלי מתחום הארכיטקטורה ומהחינוך לארכיטקטורה.

בשנים האחרונות התגבשו בסדנא בסיס של שיח, מתודולוגית עבודה, ושיטות מחקר והוראה המדגישים **תפיסת שימור ביקורתית**, אותם ניתן לשים תחת הכותרת "שימור - לא מה שחשבת". כיוון ביקורתי מודע זה הינו מענה למהלכי השימור של "מיינסטרים" בשיח האדריכלי הרחב, המייצרים מרחבי שימור מעוצבים יתר על המידה, אשר כורכים יחד שימור, צרכנות ותהליכי גינטריפיקציה מואצים.

אנו מבקשים למקד בשנים הקרובות את הלימוד והמחקר בשוליים של השימור, הן מבחינת האתרים בהם נעסוק, הן בהתמקדות בביקורת כלכלית-פוליטית-תרבותית וחיפוש אחר אלטרנטיבה למנגנונים הנוכחיים בהם פועל השימור, והן בחיזוק הקשר בין שימור לקהילה והאפשרות להשתמש בשימור ככלי להעצמה קהילתית. החיפוש אחר השוליים יהיה דרך כל חתכי הפעילות ביחידה, ביניהם: מחקר ההיסטורי, מהלכים תכנוניים ופיתוח ההיבטים התיאורטיים של נושא זה. נושאי/אתרי המחקר ישתנו משנה לשנה, וייכללו בין היתר את המשך המחקר על העיר הערבית, השיכון הציבורי, מהו הוורנקולר הישראלי?, היחס לשימור המודרניזם הישראלי, המורשת התעשייתית ועוד.

אדריכלות אזרחית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7523 – אדר' ליאת אתגר – בריקס, אדר' ייטב בוהסיירה

יחידת הלימוד והמחקר "אדריכלות אזרחית" עוסקת בחשיפה, מחקר ופיתוח טקטיקות לפעולה אדריכלית אזרחית. היחידה בוחנת באמצעות תהליכי העיצוב האדריכלי את האפשרויות שמציעה הפרקטיקה האדריכלית לפעולה הפוליטית ואת האופן בו הפוליטיקה משתתפת בעיצוב הפרקטיקה האדריכלית. היחידה יוצרת פלטפורמות של שותפות עם תושבים, גופי תכנון וארגוני החברה האזרחית בישראל לקידום צדק חברתי, סביבתי וכלכלי באמצעות כלים של תכנון ועיצוב .

תהליך העיצוב בסטודיו מבוסס על חקירה חברתית-כלכלית מקומית, מיפוי צרכי הקהילה, זיהוי הפוטנציאל המקומי, יצירת פרוגרמות עירוניות חדשות ותשתית אדריכלית להתפתחות עתידית. אנו רואים חשיבות רבה בגישה רב תחומית לתכנון המרחב העירוני המקומי, תוך שילוב של ידע מקצועי וידע מקומי. אנחנו פועלים לאימוץ מודלים קיימים של אדריכלות בקוד פתוח ומדע אזרחי ופיתוח כלים חדשים אשר יאפשרו שיתוף ידע והשתתפות של מומחים ותושבים בכל שלבי התכנון והבנייה של סביבתם .

היחידה מתמקדת במחקר ועיצוב פרויקטים בקנה מידה משתנה ב"שכונה". לתפיסתנו, זוהי היחידה המרחבית-חברתית המשמעותית בתהליכי שינוי חברתיים וזהו הגודל המאפשר פעולות כלכליות ותכנוניות רדיקליות ביוזמת האזרחים.

פרויקט הגמר הוא פרויקט אישי. ראשיתו בזיהוי מרחב, סוגיה תכנונית ועניין פוליטי הדורשים פעולה אדריכלית דחופה. הפרויקט מבטא תנועה רציפה בין תיאוריה ופרקטיקה, חקירה ותכנון אדריכלי בקנה מידה משתנה.

"I want something that challenges man's very occupation of space, not just the surface of that space." Peter Eisenman
נקודת המוצא של המשימה האדריכלית, היא השילוב שבין "מסע מנטלי" ו"מסע פיזי" במרחבים הארכיטקטוניים, וביניהם. אנו ניגשים אל התכנון עם מחשבה תיאורטית וביקורתית התופשת את הארכיטקטורה כמצב ביניים, או "ישות שלישית". כוונתנו ליצור מרחב בין הגבולות הפיזיים הבלתי עבירים של חלוקות, חומות ונרטיבים מנוגדים. ההתייחסות למושג הלימינליות הינה כאל מציאות מתהווה ומרחב פורה לחוויה חושית, מחשבה אנאליטית, תשתית ליצירה בכלל, וליצירות אדריכלית בפרט.

הסטודנט נדרש במקביל, אך כחלק אינטגרלי מהפרויקט, לחבר טקסט עיוני ואנליטי שמטרתו העשרת והרחבת הדיון סביב הפרויקט כחלק מבניית רטוריקה ארכיטקטונית ורעיונית הממסגרת את הפרויקט בצורה תיאורטית, תוך היכרות עם צורות וסדרי כתיבה שונים. כל זאת במטרה לזקק מחשבות לכדי היפותיזות נהירות והתנסות בכתיבת טקסט תיקני העושה שימוש בשיטות מחקר. הסטודיו והקורס התומך הופכים מקשה רעיונית ומחקרית אחת המתפקדת במרחבי העבודה בסטודיו כמעבדה בה מתקיימת עבודה רציפה ועקבית על הפרויקטים התכנוניים וכן, על עבודות המחקר. אנו רואים את הפעילות והדיון ביחידה כחלק אקטיבי מפעילותנו בבחינת המציאות, ובמיוחד מגיבוש תגובה רעיונית/מחקרית/תכנונית למצב נתון. שאיפתנו שהדיון הפתוח בחיקנו, יעמיק את שיתוף הפעולה בתוך המחלקה לארכיטקטורה בבצלאל - ויקרין לדיון עיוני ואקדמי בארץ. היחידה מעודדת שיח אקדמי עכשווי עם מוסדות מקבילים בעולם, ופתוחה בפני חילופי סטודנטים. שפת ההוראה היא עברית ואנגלית¹

ברקע מיפויי האתרים של הפרויקטים, מתרחש קונפליט מרחבי ואוניברסלי שעל הסטודנטים לגלות: "עלילה" נסתרת. שכן כל פרויקט כולל בתוכו מעין "העדרות" שתבוא לידי ביטוי הן כפרויקט מתוכנן ממשי והן כחיבור עיוני. במהלך הקורס התומך, יתגלה בכל פרויקט ופרויקט "סדק" בין פרגמנטים ותשיפות, בין מציאות לדמיון, בין גיאומטריות רציונליות לצורות בעלי מורפולוגיה אקראית, ובין אוטופיה לזיכרון.
בהדרגה, תיווצר "מפה שלישית" שתהווה בסיס להתערבות הארכיטקטונית והרעיונית של הסטודנט. המפה השלישית היא המרחב הלימינלי, חלל המציב את הצופה מול תמצית מהותו של הפרויקט, או במילים אחרות, בלב-ליבו של "המופע הארכיטקטוני" – מקום בו ייחשפו פרדוקסים, המצאות טקטוניות, ומחקר טקסטואלי כתוב.
המרחבים שבין קיסריה לג'יסר א-זרקה יהוו את המסגרת הלימודית לאורך שנת הלימודים. המיקום, הזיכרון הקרוב והרחוק, הנטען במרחבי הים התיכון, יחדדו שאלות על מציאות מיקומו בארץ בפריזמה אינדוידואלית וסקטוריאליזם בראי היטליו של האחר, הזר והזולת.
שנת הלימודים תתפתח בנסיעה לימודית לניקוסיה, קפריסין.

הגבול בין שעות העבודה לשעות הפנאי הולך ומיטשטש. לאחר מאה של מאבק חברתי למען זכויות העובד ותנאי העבודה, פיתוחים טכנולוגיים עכשוויים, המקדשים את הזמינות, המיידיות, והפוטנציאל של ביג דטה, מניעים את המטוטלת חזרה לכיוון השני, ולא בהכרח באזורים מוכי עוני המנוצלים על ידי הגלובליזציה לייצור מסורתי בסדנאות יזע. בעשורים האחרונים, היו אלו דווקא חברות מערביות אשר הציגו עליה בשעות העבודה לשבוע, כשמובילי המגמה הם העובדים בעלי ההשכלה והשכר הגבוה במקצועות טכנולוגיים וניהוליים. ההסברים למגמה זו מגוונים וכוללים אסטרטגיות ניהוליות, שאיפה לרמת שכר וצריכה גבוהים יותר מצד העובד, ואף היפוך תפקידים בין העבודה לבית אצל הורים עובדים, בו הראשונה נתפסת כאטרקטיבית וכמציעת תחושת שייכות, בעוד האחרון הפך לסביבה מלחיצה עם דרישות יתר. כתוצאה, אנו עדים להתבססות הגמונית של "כת העבודה העודפת", בה כמות העבודה הפכה לערך בפני עצמה, במנותק מתוצרה או מערכה לחברה. הארגונים מצדם מעודדים גאווה מקצועית, יצירתיות וחירות יחסית אצל עובדיהם, כך שהצלחה בעבודה הופכת להגשמה עצמית.

לאדריכלות ועיצוב תפקיד מרכזי בדיון זה. אדריכלים ומעצבים, בעבודתם על סביבות העבודה שהתפתחה כתגובה למודלים טיילוריסטיים, שיחקו תפקיד חשוב באותן תנועות רפורמיסטיות אשר נאבקו למען רווחת העובד בתחילת המאה העשרים והיו אלה שהתוו את האידיאלים של חיי הפנאי, ואת המרחבים, הטיפולוגיות והמוצרים אשר איפשרו אותם. עשורים לאחר מכן, היו אלו גם המעצבים והאדריכלים אשר נתנו צורה להבטחות החופש שהביא עמו הדור הקודם של הפיתוח הטכנולוגי: עבודה מנוחות הבית, חיבור לרשת המידע מכל מקום, והמשרד הנייד. כתוצאה מהטלטלות הכלכליות והפוליטיות שאתגרו את ההנחות האופטימיות שעמדו בבסיס הבטחות אלו, הן הוחלפו בהידוק מתמשך של הקשר בין האינדיבידואל למקום עבודתו. קשר זה מקבל ביטויים שונים: מבדיקה אובססיבית של דוא"ל בחופשה ושל פרופיל הפייסבוק האישי בעבודה, דרך חללי המשחקים המאכלסים את הסביבה המשרדית בחברות הטכנולוגיה הגדולות, לסופרפוזיציה של מערכות תנועה פרטיות על המרחב העירוני בשירותי הסעות המשפיעים בתורם על ערכי הנדל"ן בקרבתם, ועד פרישת תשתיות אינטרנט בכדורים פורחים מעל אפריקה, אנו מתמודדים מול סוגיות תכנוניות ומרחביות המכתיבות שינויים ארגוניים, מבניים ותשתיתיים כמעט חסרי תקדים.

שינויים אלו מקבלים ביטוי בקני מידה שונים - מהעיר כולה המגלמת ומקצינה מבני עבודה מקובלים, דרך מבנה המשרדים והטרנספורמציות שהוא עובר, ועד חלל העבודה האישי, במרחבים מסחריים או בפרטיות הסלון. שאלת מערכת היחסים בין עבודה לפנאי מכילה פוטנציאלים רבים להתערבות תכנונית, אדריכלית ועיצובית, מדיסיפלינות שונות, אשר לא רק תגיב לקיים, אלא תדמיין פתרונות חדשים למציאות חדשה.

מכניזם תכנוני - המונומנט האדריכלי של המחר

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7454- אדרי' ארז אלה, אדרי' עידו גינת, אדרי' אסנת תדמור

נושא הסטודיו הוא תכנון המבנה המונומנטלי של עיר המחר. הנחת העבודה של יחידת המחקר "מכניזם תכנוני" היא שהשפעתם של התהליכים והכוחות הפועלים בשדה התכנון גדולה מהשפעתם של פרמטרים תכנוניים קלאסיים. לאדריכלות, המצוידת בכלים מיושנים של צורה, פרוגרמה, חומר וטכנולוגיה, ישנו קושי לשרוד כמובילת דעה וכסוכנת שינוי. כך מופקע תכנון המרחב לידי גורמים שונים: פוליטיקאים, יזמים, כלכלנים, ואנשי שיווק, ואילו האדריכל, הופך להיות גורם משני בתהליך ומוצא עצמו מופקד בעיקר על המאפיינים האסתטיים.

על מנת לחזור ולהיות משפיעה, על האדריכלות ועל האדריכל עצמו להבין את המערכות החדשות המתהוות, להבין את מערך היחסים בין הכלכלה, הטכנולוגיה והחברה לבין האדריכלות ולתת מענה לתפקידו של האדריכל במציאות החדשה והמשתנה. על ידי בחירה של נושאי מפתח (שונים כל שנה), היחידה פועלת לפתח שיטות עבודה, כלי תכנון, ופרמטרים תכנוניים חדשים אשר יאפשרו התערבות במנגנונים השונים, מאזני הכוח ומערכות האינטרסים הפועלים בשדה התכנון בישראל.

נושא המפתח בשנת תשנ"ז הוא כאמור תכנון המבנה "המונומנטלי" של עיר המחר. מאז שחר ההיסטוריה - ממגדל בבל, דרך הפירמידות, המקדשים המצרים, האשורים והיווניים - היווה המונומנט האדריכלי - הן כאובייקט פיזי והן כמושג אבסטרקטי - אתר לדיון ולמימוש השאיפות האנושיות הנשגבות; להבניה של זהות חברתית/תרבותית; ולמתיחת יכולות הדמיון והחדשנות האנושית.

באדריכלות המודרנית, החל המונומנט לעמוד במרכזו של ויכוח על תפקידיה של האדריכלות בקידומה של האנושות לעבר עתיד טוב יותר. אל מול ההשראה של חזונות וחזיונות עתידניים פרי האקספרסיוניזם הגרמני והפוטוריזם האיטלקי, ומהפכת גורדי השחקים האמריקאית, החלה - בעיקר עם עליית הפוסטמודרניזם - גם ביקורת על אדריכלות ראוה. המונומנט החל נתפס כביטוי להיבריס האנושי; ככלי לציון ולביסוס מערכות כוח ושליטה; כסמל לעודפות, לפערים כלכליים-חברתיים; וכנטל סביבתי.

הסטודיו מבקש לבחון מחדש את מקומו של המונומנט האדריכלי כטיפולוגיה חתרנית בעיר ובחברת העתיד. אנו נבחן את תפקודיו החברתיים והתרבותיים באופן ביקורתי וחקרני (בשאיפה לא צדקני) - אך גם נשאף לדיון ועיסוק קונסטרוקטיבי - תרתי משמע - כמקור ליצירתיות וחדשנות.

הסטודיו יתחיל בחקירה של המונומנט על פי נושאי חתך שונים - היסטוריה, טכנולוגיה, פוליטיקה, כלכלה, חזונות אוטופיים ועוד. לאחר החקירה, הסטודנטים יעברו לתכנון בניין/פרויקט, שמציע אסטרטגיה חדשה למונומנט האדריכלי - כזו המתגרת את תפקודיו, יכולותיו הטכנולוגיות, וערכיו הסימבוליים של הפרויקט המונומנטלי.

היחידה הפוסט תעשייתית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

7465- אדר' יפעת פינקלמן, אדר' דבורה וורשבסקי

היחידה הפוסט תעשייתית היא יחידת לימוד ומחקר העוסקת ביחסי הגומלין בין טכנולוגיה, חומרים, אופני ייצור ושיטות בנייה לבין יישומם בדיסציפלינה האדריכלית. מטרתה להוות פלטפורמה המאתגרת דרכי חשיבה, קונוונציות ומתודות עבודה קיימות, ולהתמקד במדע וטכנולוגיה כנקודת מוצא לכינון תהליך לימוד, מחקר והתנסות בתכנון סביבות חיים עכשוויות.

טכנולוגיה היא התשובה, אך מה הייתה שאלה? אמר בשנת 1966 האדריכל, העתידן והאוונגרדיסט סדריק פרייס ותבע כי על אדריכלי המחר לאמץ את הקידמה לצורך פתרון בעיות חברתיות ועירוניות. אך אם בעבר אדריכלים החשיבו עצמם כ-master builders הצועדים יד ביד עם הטכנולוגיה, הרי נדמה כי בעשורים האחרונים המרחק בין האדריכל לבין תהליך הייצור האדריכלי הלך וגדל. הייצור והתיעוש הורחקו לפריפריה הגלובלית ובכך אבדה היכולת לייצר שינויים מהירים ואדפטציה לשוק המקומי. בנוסף, שיטת מיקור החוץ (outsourcing) טיפחה מגזר מפקחי בנייה, פרילנסרים וקבלני משנה של תכניות עבודה ושחקה את מיומנויות האדריכל ואת יכולתו להתנסות ולחדש. בשנים האחרונות חלה התפכחות מהגלובליזציה וניכר כי האקדמיה והפרקטיקה חוזרות לעסוק במקומי ולהתנסות בחומר. השינויים הטכנולוגיים מאפשרים לתכנן ישירות בעבור ייצור ולהחזיר לאדריכל את השליטה על תהליך מימוש רעיונותיו הלכה למעשה לכדי תוצר סופי. מנגד, מנגוני שיתוף, DIY וקוד פתוח מאתגרים מומחיות אדריכלית- מהי.

אנו ביחידה מזהים את כניסתנו לתקופה שבה מיומנויות העשייה שבות להיות במרכז השיח. הגידול הניכר בתעשיית הבנייה ובחידושים הטכנולוגיים דורש גישה אקטיבית ומפוקחת כלפי יישומם בפרקטיקות האדריכליות, כמו גם הבנת טיב הקשרים הסימביוטיים שלהם עם תרבות, חברה וכלכלה. בדומה לעולם ה'פורמולה-1', בו קבוצות חותרות לפיתוחים טכנולוגיים שבבוא הזמן יעודדו וימריצו את התעשייה קדימה, שאיפתנו היא לזהות הזדמנויות ולנסח שאלות, סוגיות ושינויים הכרחיים ורלוונטיים במרחב ובאדריכלות כתחום יצרני. בתוך כך, היחידה תפעל לבסס ניסיון עם הפיזי והטכנולוגי, להיות hands on בכל הקשור לחומרים, טכניקות, מערכות פיזיות, מערכות מידע ותהליכי ייצור, לפתח כלי עבודה חדשים, לעורר חשיבה ביקורתית ולתהות על תפקיד האדריכל במציאות דינאמית בה גבולות הדיסציפלינה משתנים ומקבלים משמעויות חדשות.

תכנית העבודה כוללת תמיכה בפרויקטים בעלי אמירה אישית ומעודדת רזולוציות 'תכנון לייצור' בקנה מידה משתנה. את העשייה האדריכלית מלווים לימודי תיאוריה והיסטוריה, סדנאות רלוונטיות, לימוד תכנות ומקרי בוחן. כמו כן, היחידה רואה חשיבות בפיתוח שיתופי פעולה כפלטפורמה לחדשנות וספציפיות. בהתאם, יתקיימו הרצאות אורח שיציגו לסטודנטים קהילה

רחבה של אנשים העוסקים בקשר בין תכנון/עיצוב ובין תהליכי ייצור וטכנולוגיה, ויבססו דיון סביב סוגיות משותפות ממגוון פרקטיקות תכנון ודיסציפלינות עשייה.

ארכיטקטורה א-פורמלית

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

אדר' עבדל קאדר סנאן, אדר' נחמן פרחי דליה

הארכיטקטורה הא-פורמלית היא חלק מתרבות היברידית שהוגדרה גם כ"מרחב השלישי", מרחב דינמי ומורכב בין תרבויות, המבטא את היחסים בין בעלי הכוח לבין האוכלוסיות המוחלשות.

היחידה לחקר הארכיטקטורה הפורמלית/בלתי פורמלית מתמקדת בחקר היחס בין תופעות אלה במרחב הבנוי והשפעתן על נוף חיינו. במונחים פורמאלי ובלתי פורמאלי הכוונה הן לגופים המתכננים והן לתוצרי התכנון. נקודת המוצא של יחידת המחקר היא כי אין הבחנה דיכוטומית בין הפורמאלי לבלתי פורמאלי וכי הם מצויים במפגש מתמיד ויוצרים מרחב שהוא דינמי באופן תמידי.

הנחת יסוד נוספת היא כי הבלתי פורמלי אינו נטול חוקיות וסדר. מטרת עבודת הסטודיו ביחידה היא לבחון בעזרת מקרי מבחן שונים ומגוונים את המבנים הפורמליים והבלתי פורמליים במרחב, את הכוחות המניעים העומדים מאחוריהם, את האידאולוגיות המנחות אותם ואת טיב היחסים המורכבים ביניהם. הלימודים ביחידה פותחים צוהר למחקר ארכיטקטוני הנוצר בקבוצות חברתיות, תרבותיות ופוליטיות שאינן באות לידי ביטוי במערכות הפורמאליות בעולם ובארץ. אנחנו סבורים ששוב לעסוק בלימודי אדריכלות באקדמיה בעולמות מחשבה זרים לה בדרך כלל, ראש וראשון להם זה הערבי-פלסטיני, כמו גם זה של קבוצות אחרות. היחידה מפתחת קשרים ארוכי טווח עם קהילות מקומיות, פעילים, מתכננים ועמותות. תהליך הלימוד מחייב את הסטודנטים לבחון מחדש את המושגים הבסיסיים של הדיסציפלינה ולהטיל בהם ספק. מתוך כך הסטודנטים מפתחים כלים מחקריים שיאפשרו להם להגדיר מושגים חדשים המתאימים למורכבות המרחב המקומי.

הזכות לעיר מקלט

סמסטר א' ו-ב', 6 נ"ז 8 ש"ש

אדר' גרוס רן, אדר' רודשבסקי אילנה

יחידת המגורים עוסקת בתרבות המגורים בעיר ומציעה דיון ומחקר בסוגיות אקטואליות העוסקות במגורים ובנוף העיר. היחידה מציעה פלטפורמה לדיון בעתיד העיר, בדיירי העיר ובתרבות המגורים בעיר.

היחידה בוחנת את התהליכים והכוחות המשנים את תרבות המגורים בארץ ובעולם- כלכליים, חברתיים, דמוגרפיים ופוליטיים, ומחפשת כלים רלוונטיים לדיון בעתיד העיר הישראלית, על רקע תהליכים אלה.

בשנים האחרונות התמקד הסטודיו בנושאים בוערים, מהחשובים שעמדו על סדר היום הציבורי והחברתי של המדינה, סביב שאלת המגורים בעיר והדיוור בהישג. הסטודנטים עסקו בהגירה,

בנוודות אורבאנית, בציפוף העיר, בנוף העיר, בדיוור הציבורי, בבית המשותף, באזורי תפר ומצבי נתק בעיר ובחיפוש אחר קרקע חדשה למגורים בתחום העיר הקיימת. בשנה שעברה בחרנו לעסוק בקשר הפליט למרחב המקיים שבין תעסוקה למגורים ובתמורות אילה במבנה העיר והישוב בארץ.

השנה נעמיק את החקר בהרחבת הדיון על קהילות הפליטים, מרחבי הקיום, והבנת העיר בהישג כעיר פתוחה, המקבלת, Arrival City, Open city, העיר והבית הישראלי על צומת דרכים בין אפריקה לאירופה.

קורסים עיוניים תומכי סטודיו

תומך היחידה הפוסט תעשייתית

סמסטר א', סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

7041- אדר' יפעת פינקלמן, אדר' דבורה וורשבסקי

הקורס נועד למסד רקע היסטורי ותיאורטי ליחידה הפוסט תעשייתית, להקנות כלי עבודה להיבטים המחקריים של הסטודיו, ולתמוך ברעיונות, בטיעונים וברקע התקדימי של פרויקטי הסטודנטים ביחידה. במקביל, הוא יסלב לימוד מיומנויות יישומיות (ייצוג, מיפוי, תכנות/קוד) והתנסות מעשית.

הקורס יסקור היבטים שונים ומגוונים בקשר הסימביוטי שבין טכנולוגיה לאדריכלות. הוא יאפשר התבוננות וקריאה ביקורתית על האופן בו מושגים ומגמות של חדשנות וקידמה השפיעו על גיבוש שפה אדריכלית, כוננו פרקטיקות תכנון ועיצבו את המרחב במהלך המאה ה-20 ועד ימינו. במהלכו תיבחן מערכת הקשרים בין רעיונות חברתיים, כוחות כלכליים ופוליטיים, תעשייה וידע מדעי והאופן בו חלחלו למנגנוני החשיבה והעשייה של התוצר האדריכלי דרך פרמטרים מערכתיים (קנה מידה, תשתיות, פרוגרמה, משתמשים, סביבה/קיימות), פרמטרים מבניים (סטרוקטורה, מודול בסיסי, היררכיה חללית, חומר), זכויות יוצרים, בעלות, מדיות וכלי ייצוג. הקורס יציג מערך של מקרי לימוד שיאפשרו מעקב אחר השינוי באמצעי ואופני הייצור כגורם מאפשר לכינון תמורות אדריכליות: מייצור תעשייתי/סדרתי כבד (mass production), לייצור מבוזר בהתאמה אישית (mass-customization, digital production) ועד השיח העכשווי התובע מודלים שיתופיים כגון ה'קומונסי' (commons) וייצור בין-עמיתים (peer production) שאינם עונים לתכתיבי השוק ולהיררכיה הניהולית ומסתמכים על משאבים טבעיים ותרבותיים העומדים לרשות כל הציבור (open source platform).

בנוסף, וכחלק אינהרנטי מתהליך הלימוד, ישולבו בקורס הרצאות אורחים, סדנאות, סיורים ומפגשים עם גופי ידע אקדמיים שונים.

תיאוריה ודילמות בשימור

סמסטר א'/סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד שימור המורשת הבנויה

7453- אדר' שמואל גרואג

תחום השימור הינו נמצא כיום בלב השיח והדיון האדריכלי. הנחת היסוד לקורס היא כי השימור אינו רק כלי אסתטי ועיצובי וההחלטה מה מוצע לשמור ומה מוצע להרוס משקפת בתוכה גם ערכים חברתיים ותרבותיים .

הקורס יעסוק בלימוד מונחי היסוד של תחום השימור ובלמוד מקוצר של התפתחות ההיסטוריה והתיאוריה של תחום השימור מסוף המאה ה-19 ועד ימנו. הקורס יבחן גם את התפתחות אמנות השימור הבינלאומיות במקביל לבחינת הידע המעשי. כמו כן יעסוק הקורס בדילמות האדריכליות והחברתיות המלוות את השימור תוך בחינה של מקרי בוחן מהעולם ומהארץ. דרישות: נוכחות פעילה, השתתפות בסיורים, הגשת עבודה.

מהי אדריכלות אזרחית ?

סמסטר א', סמסטר ב', 2 נ"ז, היקף 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד אדריכלות אזרחית

7034-אדר' ליאת בריקס-אתגר

הקורס יוקדש לבירור היחסים בין "אזרחות" ו"ארכיטקטורה" ולבחינת פעולת התכנון האדריכלי כפעולה אזרחית שאינה רק תוצר של שיקולים מקצועיים, אלא של יחסי כוח והכרעה פוליטית. מטרת הקורס היא להניח תשתית מתודולוגית ועיונית לפרקטיקות שונות של תכנון אזרחי הנלמדות ביחידת הלימוד אדריכלות אזרחית באמצעותה יוכלו הסטודנטים לנסח באופן בהיר וקוהרנטי את הפרויקט האדריכלי. הקורס יורכב משלוש חטיבות לימוד:

א. מושגי מפתח במחשבה הפוליטית בת זמננו.

ב. מתודולוגיות של מחקר פעולה משתף (Participatory Action Research) בתכנון.

ג. אדריכלות אזרחית- תיאוריה ופרקטיקה.

במהלך הסמסטר נקרא וננתח טקסטים מסוגות שונות, נתרגל כתיבה של טקסטים למטרות שונות וננתח פרויקטים אדריכליים בני זמננו.

ארכיטקטורה לימינאלית

סמסטר א', סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד ארכיטקטורה לימינאלית

7542-אדר' אוריאל קון

תקציר יתעדכן בהמשך

עיר שחורה

סמסטר א', סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד עיר שחורה

7524-אדר' שרון רוטברד

דרישות וחובות בקורסים תומכים:

- נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה בדיונים.
- כתיבת טקסט בן 5 עמודים על הפרויקט האישי (סמסטריאלי או גמר), תוך הסתמכות על 3 מקורות מאחד הקורסים לפחות. ניתן להגיש את הטקסט בעברית, אנגלית או צרפתית
- העלאת הטקסטים לבלוג הסטודיו

הערות:

- כל שיעור יחולק לשני חלקים. בחלק הראשון תינתן הרצאה. החלק השני יישלב דיון פתוח עם הסטודנטים על נושא השיעור, וכן הפנייה למקורות לקריאה.
 - במקרה של השתתפות סטודנטים זרים, ייתכן שהקורסים יועברו באנגלית
 - נסיעות הלימודים להודו ולצרפת הן חלק אינטגרלי מהקורסים התומכים. בנסיעות אלה יתקיימו סיורים והרצאות רלוונטיים לשני הקורסים.
- הקורסים
- "יותר משמדובר במקום, מדובר במצב. למעשה, הסיבה היחידה להיות של 'עיר שחורה' שחורה, היא 'עיר לבנה'. 'עיר שחורה' היא עיר לא-נראית, היא כל מה שמוסתר על ידי הצל הכבד של העיר הלבנה." (עיר לבנה, עיר שחורה)

שני הקורסים העיוניים הניתנים במסגרת יחידת "עיר שחורה" מבקשים למסגר את הדיון במרחב העירוני ולטעון אותו במושגים ובפרקטיקות שבכוחם לא רק לסייע לנו "לראות את העיר מלמטה" אלא גם להבין מה אנחנו רואים.

הקורס הראשון, "בעיר השחורה", שיועבר בסמסטר א', יעסוק בשאלות כלליות הנוגעות לעיצוב המרחב, ארכיטקטורה, אורבניזם, חברה ופוליטיקה דרך הדיון בעיר השחורה של תל אביב - יפו וערים אחרות.

הקורס השני, "לשאלת המגורים", שיועבר בסמסטר ב', יעסוק בשאלת ובחויית המגורים המודרנית, תוך התייחסות לאופק העכשווי שלה ולאתגרים, לפתרונות ולפרדוקסים שלה כיום.

24/7

סמסטר א', סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת 24/7

7043- אדר' דן הנדל, אדר' דניאל זרחי

תקציר יתעדכן בהמשך

המומנט האדריכלי של המחר

סמסטר א', סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד מכניזם תכנוני

7038 - אדר' עידו גינת

הקורס נועד למסד רקע היסטורי ותיאורטי לסטודיו "המונומנט האדריכלי של המחר" של יחידת "מכניזם תכנוני", להקנות כלי עבודה אקדמיים לאספקטים המחקריים של הסטודיו, ולתמוך בבניית הרעיונות והטיעונים של הפרויקטים התכנוניים של הסטודנטים ביחידה.

רקע

מאז שחר ההיסטוריה - ממגדל בבל, דרך הפירמידות, המקדשים המצרים, האשורים והיווניים - היווה המונומנט האדריכלי - הן כאובייקט פיזי והן כמושג אבסטרקטי - אתר לדיון ולמימוש השאיפות האנושיות הנשגבות; להבניה של זהות חברתית/תרבותית; ולמתחת יכולות הדמיון והחדשנות האנושית.

באדריכלות המודרנית, החל המונומנט לעמוד במרכזו של ויכוח על תפקידיה של האדריכלות בקידומה של האנושות לעבר עתיד טוב יותר. אל מול ההשראה של חזונות וחזיונות עתידניים פרי האקספרסיוניזם הגרמני והפוטוריזם האיטלקי, ומהפכת גורדי השחקים האמריקאית, החלה - בעיקר עם עליית הפוסטמודרניזם - גם ביקורת על אדריכלות ראויה. המונומנט החל נתפס כביטוי להיבריס האנושי; ככלי לציון ולביסוס מערכות כוח ושליטה; כסמל לעודפות, לפערים כלכליים-חברתיים; וכנטל סביבתי.

הסטודיו והקורס התומך מבקשים לבחון מחדש את מקומו של המונומנט האדריכלי כטיפולוגיה חתרנית בעיר ובחברת העתיד. אנו נבחן את תפקודיו החברתיים והתרבותיים באופן ביקורתי וחקרני (בשאיפה לא צדקני) - אך גם נשאף לדיון ועיסוק קונסטרוקטיבי - תרתי משמע - כמקור ליצירתיות וחדשנות.

תיאור ומטרות הקורס

בקורס התומך אנחנו נחקור מהם מרכיבי ההגדרה של "מונומנט אדריכלי", מה הופך בניין או פרויקט אדריכלי ל-"מונומנט", ונעסוק בפירוק רעיוני והבנה של המנגנונים השונים שעומדים מאחורי בנייתם של מונומנטים.

תוך התמקדות בעקרונות המודרניות (modernity) הרלוונטיים גם לימינו, אנו נבחן את המונומנט בקונטקסט פוליטי (עליית החברה האזרחית והמדינה, אימפריאליזם, המלחמות הגדולות, המלחמה קרה ופוסט-קולוניאליזם); חברתי (עלייתם של המעמדות האזרחיים); תרבותי (סוציולוגיה של האמנות, רעיון ה-"נשגב", אסכולת פרנקפורט ושאלת ה-"הילה"); מדעי וטכנולוגי (נאורות, פוזיטיביזם, תיעוש, טכנולוגית חומרים, התפתחות המרחב הדיגיטלי ותרבות המידע); וכלכלי (קפיטליזם, מרקסיזם, גלובליזציה ועוד).

הקורס יציג את "המונומנט" כתוצר של מערך כוחות רב-תחומי שבא לידי ביטוי באינטראקציה של בעלי אינטרסים: פוליטיקאים, יזמים ואנשי הון, מהנדסים, מתכננים, כלכלנים, טכנוקרטים וצרכנים. כמו כן נדון בתגובות הנגד והמופעים הביקורתיים של תופעת המונומנטליות באמנות, בקולנוע ובספרות.

הקורס יסייע לסטודנטים בבחינת אלטרנטיבות רעיוניות לפיתוח התכנוני והאדריכלי שיעשה בעבודת הסטודיו, ובהסתמך על הדיונים ומחקר עצמי משלים, הסטודנטים בקורס יפתחו מניפסט ל-"מונומנט האדריכלי של המחר" אותו הם יתכננו בסטודיו של היחידה.

קורסי חובה

טכניקה וטכנולוגיה :

מתן הנחיות לביצוע

שנה ד' סמסטר א', סמסטר ב' 4 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים טכניקה וטכנולוגיה 1-4 ובקורס תכנון אינטגרטיבי, הנדסת

בנין 1-2

7167- אדר' ניר ממון (שתי קבוצות)

לימוד תהליך הביצוע של מבנה פשוט והפקת סט תכניות לביצוע. הסטודנטים מתבקשים לתכנן מבנה פשוט בן שתי קומות ומרתף המכיל מספר חדרים, שירותים ואמבטיה על מגרש קיים. במהלך הקורס לומדים כיצד לתת הנחיות לביצוע המבנה בסביבת מחשב באמצעות תוכנת אוטוקאד. במסגרת הקורס ישולבו מפגשים עם מהנדסי מערכות בנין ובסופו יופק סט תכניות עבודה.

פרויקט גמר

שנה ה' סמסטר א', 6 נ"ז, 8 ש"ש

שנה ה' סמסטר ב', 6, נ"ז, 8 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ד-ה

הערה: במסגרת פרויקטי הגמר יחויבו הסטודנטים להעביר תיעוד של עבודתם לארכיון בצלאל.

(חלוקה ליחידות מחקר על פי המפורט בפת"ח)

חוק התכנון והבניה ופרקטיקה מקצועית

שנתי, 2, נ"ז, 2 ש"ש

74805- עו"ד אדר' ולנטינה נלין

מטרת הקורס היא הכרת חוק התכנון והבניה ודינים אחרים הרלוונטיים לפעילותו של האדריכל, הקניית כלים מעשיים לשיתוף פעולה מוצלח ופורה עם רשויות התכנון והבניה ועבודה במקצוע כאדריכל עצמאי או שכיר.

נושאי הלימוד בהם יעסוק הקורס הם :

חשיבה משפטית ותורת ההיגיון ; יסודות תורת ותולדות המשפט ; יישוב סכסוכים ; זכויות במקרקעין ; מוסדות התכנון בישראל ; תכניות ; היתר בנייה ; אחוזי בנייה וחישוב שטחים ; הקלה ; שימוש חורג ; סטייה ניכרת ; עבירות בנייה ועונשין ; פיקוח ;

עיסוק במקצוע; רישום ורישוי; דיני עבודה; זכויות יוצרים; דיני חוזים; דיני הגנת הסביבה;
תקינה; נגישות ודרכים/.
